

Értékeink a gyermekeinkben, unokáinkban élnek tovább

Beszélgetés Tardy Lászlóval,
a Mátyás-templom nyugalmazott karnagyával
és feleségével, Tarkó Magdával

Ferenc pápa rendelkezése szerint minden évben megtartjuk a nagyszülők és idősek világnapját. Az idén július 24-ére eső ünnepre készülve otthonukban beszélgettünk Tardy László karnaggal, aki hosszú és sikereiben gazdag pályafutása után 2020 decemberében vonult nyugdíjbanyugdíjba a budavári Nagyboldogasszony- (Mátyás-) templomból, valamint feleségével, a szintén zenész Tarkó Magdával. A házaspárt arról kérdeztük, hogyan élik meg a nagyszülőség és az időskor örömeit és nehézségeit.

– Babits Mihály Csak posta voltál című versében így fogalmaz. „Életed gyenge szál, amellyel szőnek / a tájak s mult dob hurkot a jövőnek: / amit hoztál, csak annyira tied / mint a por, mit lábad a szőnyegen hagy. / Nem magad nyomát veted: csupa nyom vagy / magad is, kit a holtak lépte vet.” Kik voltak azok az idősebb emberek, akik nyomot hagytak az Önök életében?

Tarkó Magda: Általában nálam idősebb barátnőim voltak és vannak, szerintem azért, mert gyerekként együtt laktunk a dédmamámmal és a nagyszüleimmel. Karcagon éltünk, a nagymamám mindig elvitt a templomba, az ötvenes években is, amikor ez tilos volt.

(Folytatás a 9. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

A hét szentje:
Charbel Makhlouf
4. oldal

Tanár vagyok.
Mégis
Uzsalyné Pécsi Rita
jegyzete
5. oldal

Nemzeti felelősök
a Házas hétvége
közösség
élén
8. oldal

Lelki segítség
ukrán menekült
családoknak
12. oldal

Isten jóságának élő jelei

Ferenc pápa üzenete
a nagyszülők és idősek második világnapjára

Kedves Nagyszülők, kedves Idősek! A 92. zsoltár verse – „öregségükben is gyümölcsöt teremnek” (Zsolt 92,15) – jó hír, igazi „evangélium”, melyet a nagyszülők és idősek második világnapja alkalmából hirdethetünk a világnak. Ez szembemegy azzal, amit a világ gondol erről az életkor-

ról, és azzal a megkeseredett hozzáállással is, amelyet néhányan közülünk, idősek közül tanúsítanak, akik kevés reménnyel haladnak előre, és semmit sem várnak már a jövőtől.

Az öregség sok embert megrémít. Egyfajta betegségnek tartják, mellyel jobb elke-

rülni mindenféle érintkezést: az idősek nem érintenek bennünket – gondolják –, jobb, ha minél távolabb vannak, esetleg együtt, olyan helyeken, ahol gondoskodnak róluk, és amelyek megóvnak minket attól, hogy törődnünk kelljen gondjaikkal.

(Folytatás a 2. oldalon)

Szépen megöregedni?

Az időskor kincsei és kihívásai
a pszichológia szemszögéből

„Mivel nem szeretnénk megöregedni, stratégiákat alkalmazunk az idősödés – illetve annak tudata – elkerülésére. Tagadjuk az életkorunkat, igyekszünk fenntartani a fiatalság látszatát, s az eredmény a pszichológiai értelemben vett kudarc lesz” – mondja Somogyiné Petik Krisztina pszichológus, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanára, akivel a nagyszülők és idősek világnapja (július 24.) apropóján beszélgettünk.

– Az időskor értékeiről szeretném kérdezni, ugyanakkor nem tagadhatjuk, hogy napjainkban mintha társadalmi elvárás lenne valamilyen módon fiatalnak maradni. Ez a követendő, ez a rokonszenves magtartás.

– Nem szeretnénk megöregedni. Ennek egyik oka a fiatalságkultusz, ami azt jelzi, hogy eltűnt az élet spirituális perspektívája. Horváth-Szabó Katalin, a pszichológiai tudományok doktora, a téma szakértője sok gondolatát idézem itt fel. Szerinte „a közgondolkodás és a kereskedelem a fiatalság kultuszát hirdeti, és minden más életszakasz életminőségét a fiatalságra érvényes kritériumok szerint ítéli meg”.

Például az információk világában a kommunikációs eszközök segítségével a fiatalok jobban eligazodnak, mint korosabb embertársaik, így az idősek tapasztalatára már nincs szükség.

(Folytatás a 11. oldalon)

Hivatásunk a mindennapokban megélt szeretet

Az egerszalóki ifjúsági találkozó jubileumán

A 40. Eggerszalóki Ifjúsági Találkozón a lelki programok mellett alkalom nyílt az ismerkedésre, a fesztiválhangulatot zene, tánc, laser show teremtette meg. Az „Itt vagyok, engem küldj!” mottó jegyében a hivatás kérdésére keresik a válaszokat az előadások, szentmisék, beszélgetések, műhelyek, szentségimádások. Július 14-én a megnyitóra kapcsolódtunk be.

Tornyák Csaba érsek az egri bazilika jubileumi érmét adományozta Kerényi Lajos piarista szerzetesnek

Jubileumot ünnepel idén az Eggerszalóki Ifjúsági Találkozó és Lelkigyakorlat: a 40-es szám hirdeti ezt a rendezvény zöld egyenpólóján. Folyamatosan érkeznek a résztvevők, az idei zöld mellett kék, sár-

ga, bordó, szürke pólók tűnnek fel, más és más évszámmal.

(Folytatás a 3. oldalon)

Isten jóságának élő jelei

Ferenc pápa üzenete a nagyszülők és idősek második világnapjára

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez a „leselejtezés kultúrája”: az a mentalitás, amely azt érezteti velünk, hogy különbözünk a leggyengébbektől, semmi közünk törekénységükhöz, és amely feljogosít arra, hogy azt képzeljük, külön utakon járunk „mi” és „ők”. Valójában azonban a hosszú élet – ahogy a *Szentírás* tanítja – áldás, és az idősek nem számkivetettek, akiktől el kell távolodni, hanem a bőséges életet adó Isten jóságának élő jelei. Áldott az az otthon, amelyben időssel törődnek! Áldott az a család, amely megbecsüli a nagyszülőket!

Az öregkor valójában olyan időszak, amelyet nem könnyű megérteni, nekünk sem, akik már benne élünk. Bár hosszú út megtétele után érkezik el, senki sem készítette fel rá, szinte meglepetésként ér bennünket. A fejlettebb társadalmak sokat költenek erre a korosztályra, de nem segítenek értelmezni azt: gondozási terveket, de nem léterveket kínálnak. Ezért nehéz a jövőbe tekinteni és olyan horizontot találni, amely felé törekedni lehet. Egyfelől igyekszünk elúzni az öregséget azzal, hogy elrejtjük ráncainkat és úgy teszünk, mintha mindig fiatalok lennénk; másfelől úgy tűnik, nem tehetünk mást, mint hogy kiábrándultan élünk, beletörődve abba,

hogy már nem tudunk „gyümölcsöt teremni”.

A munkavégzés befejezése és a gyerekek családból való kirepülése megszüntetik az okokat, amelyekért annyi energiánkat áldoztuk. Annak felismerése, hogy erőnk megfogyatkozik, vagy egy betegség kialakulása válságba sodorhatja bizonyosságainkat. A világ – a maga gyors tempójával, mellyel nehezen tudunk lépést tartani – úgy tűnik, nem hagy számunkra alternatívát, és arra készítet, hogy elfogadjuk a leselejtezést gondolatát. Így a zsoldár imája száll az ég felé: „Öregkoromban se taszíts el magadtól, akkor se hagyj el, ha erőm elfogy!” (Zsolt 71,9).

De ugyanez a zsoldár – mely nyomon követi az Úr jelenlétét a különböző életszakaszokban – arra hív, hogy továbbra is reménykedjünk: jöhet az öregség, és megöszülhetünk, az Úr mégis éltet majd, és nem hagyja, hogy a rossz legyőzzön bennünket. Ha bízunk öbenn, erőt találunk majd ahhoz, hogy megsokszorozzuk dicséretünket (vö. Zsolt 71,14–20), és felfedezzük, hogy az öregezés nem csupán a test természetes elhasználódása vagy az idő elkerülhetetlen múlása, hanem a hosszú élet ajándéka. A megöregedés nem büntetés, hanem áldás!

Ezért vigyáznunk kell magunkra, és meg kell tanul-

nunk lelki szempontból is aktív öregkorrá válni, ápolva belső életünket Isten igéjének buzgó olvasásával, mindennapi imádsággal, a szentségek vételével és a liturgián való részvétellel. És az Istennel való kapcsolatunkkal együtt az emberekkel való kapcsolatainkat is ápolnunk kell: mindenekelőtt a családdunkkal, gyermekeinkkel, unokáinkkal, akiknek felkínálhatjuk gondoskodó szeretetünket; továbbá a szegény és szenvedő emberekkel, akikhez konkrét segí-

séggel és imával lehetünk közel. Mindez segít abban, hogy ne érezzük magunkat egyszerű nézőnek a világ színházában, hogy ne csak „erkélylakók” legyünk, ne csak az ablakból nézelődjünk. Ehelyett, ha élesítjük érzékeinket, felismerjük az Úr jelenlétét, olyanok leszünk, mint „zöldellő olajfák Isten hajlékában” (vö. Zsolt 52,10), és képesek leszünk áldássá válni a mellettünk élők számára.

Az öregkor nem haszontalan idő, amikor félre kell állnunk és be kell húznunk az evezőket a csónakba, hanem olyan időszak, amikor még gyümölcsöt teremhetünk: új küldetés vár ránk, mely arra hív, hogy a jövőbe tekintünk. „Az öregkor, az öregek különlegesen érzékenyek a minket emberivé tevő figyelmességekre, gondolatokra és szeretetkifejezésre, és ennek az érzékenységre újra sokak hívására kellene válnia. Ez az öregek döntése lesz az új generációk iránti szeretet mellett!” Ez a mi hozzájárulásunk a gyengédség forradalmához, ahhoz a lelki és fegyvertelen forradalomhoz, amelynek főszereplőinek hívjak benneteket, kedves nagyszülők és idősek.

A világ kemény megpróbáltatáson megy át, melynek első szakasza a világvárvány váratlan és dühödt vihara, amelyet a békét és a fejlődést

globális szinten megakasztó háború követett. Nem véletlen, hogy a háború egy olyan időszakban tért vissza Európába, amikor a múlt században háborút átélt nemzedék eltűnőben van. És ezek a nagy válságok azzal a veszéllyel járnak, hogy érzéketlenné tesznek bennünket arra a tényre, hogy vannak más „járvá-

nyok”, és az erőszak más, széles körben elterjedt formái is, amelyek az emberi család és közös otthonunkat fenyegetik.

Mindezzel szemben mélyreható változásra, megtérésre van szükségünk, amely lefegyverzi a szíveket, és lehetővé teszi mindenkinek, hogy testvért ismerjen fel a másikban. Nekünk, nagyszülőknek és időseknek pedig nagy felelősségünk van: meg kell tanítanunk korunk embereit, hogy ugyanolyan megértéssel és gyengédséggel tekintsenek másokra, amilyenekkel mi nézünk unokáinkra. Emberségünket a másokkal való törődésben csiszoltuk ki, és ma egy békés, a leggyengébbekre figyelő életmód tanítói lehetünk. A mi életmódunkat talán tévesen gyengeségnek vagy belenyugvásnak látják, de a szelídek, és nem az agresszívek vagy a törvénytisztezők fogják örökölni a földet (vö. Mt 5,5).

Az egyik gyümölcs, amelyet hoznunk kell, a világ őrzése. „Mindannyian nagyszülőink térdéről indultunk, akik

ölükben tartottak bennünket;” de ma itt az ideje, hogy térdünkön tartsuk – konkrét segítséggel vagy akár csak imával – sajátjainkkal együtt azt a sok rettegő unokát, akiket még nem ismerünk, és akik talán a háború elől menekülnek vagy a háború miatt szenvednek. Őrizzük szívünkben – ahogyan Szent József gyen-

és amely a legmegfelelőbb életkorunk számára: az imát! „Kicsit váljunk mi is az imádság költőivé: próbáljunk élvezettel rátalálni saját szavainkra, magunkévá téve mindazt a szót, amelyet Isten hozzánk intézett igéjében találunk!” Bizakodó könyörgésünk sokat tehet: kísérheti a szenvedők fájdalmas kiáltását, és segíthet megváltoztatni a szíveket. Lehetünk „állandó »kórusa« egy nagy lelki szentélynek, ahol a könyörgő ima és a dicsőítő ének támogatja a közösséget, mely az élet terepén dolgozik és küzd”.

A nagyszülők és idősek világnapja tehát alkalom arra, hogy ismét örömmel elmondjuk, hogy az Egyház együtt akar ünnepelni azokkal, akiket az Úr – ahogy a *Szentírás* mondja – „napokkal lakatolt jól”. Ünnepeljünk együtt! Kérlek benneteket, hogy hirdessétek meg ezt a napot plébániáitokon és közösségeitekben; látogassátok meg a legmagányosabb időseket otthonaikban és az öregotthonokban! Senki se élje magányosan ezt a napot! Ha van valaki, akit várni lehet, az megváltoztathatja a napjait azoknak, akik már semmi jót nem várnak a jövőtől; és az első találkozásból új barátság születhet. A magányos idősek meglátogatása az irgalmaság egyik cselekedete körünkben!

Kérjük a Szűzanyát, a gyengédség anyját, hogy tegyen valamennyiünket a gyengédség forradalmának megvalósítóivá, hogy megszabadítsuk együtt a világot a magány sötét árnyától és a háború démonától!

Áldásomat adom mindannyiatokra és szeretteitekre, és biztosítalak benneteket szerető közelségemről! Ti pedig, kérlek benneteket, ne feledkezzetek el imádkozni értem!

Fordította: Tózsér Endre
Fotó: Merényi Zita

A Szentatya szeptember 4-én avatja boldoggá a „mosolygós pápát”

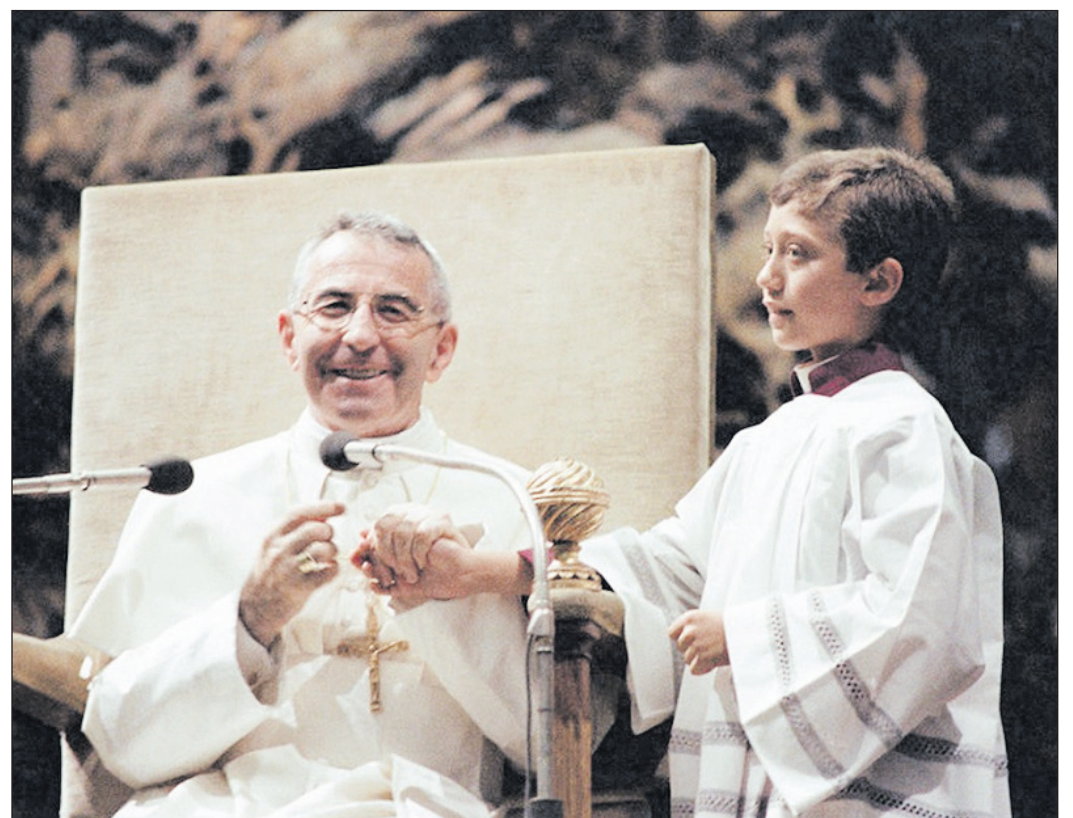
Az Apostoli Szentszék sajtóközpontja a múlt héten közreadta I. János Pál boldoggá avatásának részleteit. A „mosolygós pápát” szeptember 4-én a Szent Péter téren bemutatott ünnepi szentmise keretében avatja boldoggá Ferenc pápa.

A boldoggá avatáshoz szükséges liturgikus szövegeket Beniamino Stella bíboros, a boldoggáavatási eljárás posztulátora, Renato Marangoni, a belluno-feltrei egyházmegye püspöke (itt nyitották meg 2003. november 23-án az eljárás egyházmegyei szakaszát) és Stefania Falasca viceposztulátor fogják felolvasni. Ők fogják átadni I. János Pál ereklyéjét a Szentatyának.

A boldoggá avatást megelőző este, szeptember 3-án Angelo De Donatis bíboros, a pápa római helynöke fog imádságot vezetni a Lateráni bazilikában, ahol I. János Pál döntése alapján Róma püspökének kórusa 1978. szeptember 23-ától otthonra lelt. A boldoggá avatást követően Albino Luciani szülőhelyén szeptember 11-én hálaadó szentmisét mutatnak be.

Albino Luciani Észak-Olaszországban, Forno di Canale (mai nevén Canale d'Agordo) településen született 1912. október 17-én. I. János Pál hősies erényeit 2017. november 9-én ismerte el az Egyház. Ferenc pápa 2021. október 13-án, egy csodás gyógyulás elismerése után jóváhagyta a „mosolygós pápa” boldoggáavatási dekrétumát.

Forrás és fotó: Vatican News
Fordította: Kuzmányi István

Hivatásunk a mindennapokban megélt szeretet

Az egerszalóki ifjúsági találkozó jubileumán

(Folytatás az 1. oldalról)

A kerek évfordulóra eljötték azok is, akik az elmúlt évtizedekben ott voltak a találkozón, többeket gyerekeik, unokáik is elkísérték. Egerszalók mára egy az ifjúságnak felkínált egyházi programok közül, de máig egyediséget ad neki, hogy itt a lelki tartalom épp annyira fontos, mint a

az Egri Főegyházmegye kispapjai, valamint azok a fiatalok, akik elvégezték a csoportvezetésre felkészítő egyéves képzést. „Fontosnak érezzük, hogy a fiatalokat fiatalok szólítsák meg, ezért bevonjuk őket az ifjúságpasztorációba. A találkozón bizalmat adunk nekik, és rájuk bízunk a csoportbeszélgetések vezetését” – mondja Vízi János.

találkozás és a fesztiválhangulat – mondja Balogh Ferenc szervező. A templom mögötti színpadon szól a dicsőítő zene, hívogatja az érkezőket. Egyre többen gyülekeznek a domboldalon, hogy lélekben is megérkezzenek az együttlétre.

A 40. találkozó mottója – „Itt vagyok, engem küldj!” – jelzi, a hivatás témája áll a középpontban. „Hová küldesz, Uram?” – erre a kérdésre keresik a választ négy napon át a résztvevők. Egyéni, hogy milyen hivatásban – papként, szerzetesként, családban vagy egyedül – és milyen szakmában; ami közös, hogy Jézus az emberek közé küld minket, hogy a szeretet parancsát követve megéljük keresztény elkötelezettségünket.

Vízi János, az Egri Főegyházmegye ifjúsági referense bízik abban, hogy az együttlét négy napjának előadásai, műhely- és csoportbeszélgetései, a tanúságtételek során hallott élettörténetek, a szentmisék, a nap élményeit összeérlelő, eucharisztia előtti csendes percek, a dicsőítő imák által kikristályosodik a résztvevőkben személyes válaszuk arra, mi a jövőjük. „A fiatalok keresik az útjukat, a világ sokféle lehetőséget felkínált, de úgy érezzük, itt segíthetünk nekik irányba állni. Akár az élethivatás megtalálásában, akár a mindenna-

A kispapok mindenbe bekapcsolódnak. Mosolyogva járnak-kelnek, beszélgetéseket kezdeményeznek,

észreveszik, ha segítségre van szükség. Sokan veszik őket körül. Köztük a 19 éves Bossány Benedek, aki szakácsnak tanul, és egyike azoknak, akik elvégezték a főegyházmegye ifjúsági vezetőképzőjét. Most csoportot bíztak rá. A hét középiskolással rögtön az ismerkedést követően mély kérdéseket boncolgatnak: Ki számokra Isten? Hogyan tapasztaltad meg jelenlétét életedben?

pokban, a szeretet megélésében” – mutatja be, mi vezette a szervezőket a program összeállításában.

Sokféle oldalról szólítják meg a résztvevőket. Ternyák Csaba egri érsek, Marton Zsolt váci megyéspüspök, a kettős jubileumot ünneplő, az egerszalóki találkozót alapító Kerényi Lajos, Böjte Csaba, Roska Péter, Fodor Réka (Afréka) és férje, Greguss Sándor szólnak a fiatalokhoz. Csoportokat, műhelyeket vezetnek

Megosztja őket az első tanúságtételező, a 23 éves fiatalember, Zelei Endre előadása. Van, aki számára vonzó a fiatal sportoló példája, másokat nem érint meg tanúságtétele. Endre a street soccer, az utcai foci magyar bajnoka, a világbajnokság 9. helyezettje. Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen tanuló sportoló edzőnek készül. A szalézi oratórium-ban gyerekeskedett fiatal Don Bosco lelkiségéből indíttatást nyerve nem-

csak testi, hanem lelki edzéseket is tart a labdarúgó-egyesületben rábízott gyerekeknek. Egerszalókon tanúságot tesz útról, egy keresésről, melyben az vezet, mit vár tőle Isten. Beszél az útvesszőkről, kísértésekről,

ki a szónok Izajás történetéből. „Isten mindannyiunknak küldetést szán, és mindannyian azért vagyunk itt, hogy ez az út kivilágosodjon előttünk, és megerősödjön bennünk a megtalált válasz. Isten tervének megvalósulása a boldogság forrása” – fogalmazta meg tapasztalatát.

Isten küld minket, de kevés küldötte volt és van ma is, akik érthetően és vonzóan el tudják mondani az embereknek, milyen életre hívja őket. Ez az élet boldogító szeretet, ugyanakkor súlyos vállalás, mert arra biztatja követőjét, hogy másokért éljen. Fokmérője Jézus Atya iránti szeretete, annak a szeretete, aki életet adta a másokért. Ajándéka a béke és barátság Jézussal, aki megosztja ebben a barátságban legmélyebb titkait. Ha igent mondunk követésére, gyümölcstermő életünk lesz. Szeretben és szeretetből mondjunk igent erre – buzdított az érsek.

A jubileumon megünnepelték az alapítókat. Megemlékeztek a 2009-

irattal: 40, 70, 95. Ternyák Csaba érsek az egri bazilika jubileumi ezüstérmét adományozta a piarista szerzetesnek.

„Megszólított Isten, mennem kellett. Azóta mindennap kérem, hogy küldjön, ne hogy elszürküljek. Nem lekvárokodni! Kitartani!” – buzdított Kerényi Lajos.

Az 1982 óta megrendezett találkozó idén újítással lepte meg a táborszókat – mutatta be a „gyerekszalókot” Balázs László Mariann, aki huszadik alkalommal vesz már részt rendezvényén. Főiskolásként kezdte 2002-ben, miután megházasodott, férjével együtt folyamatosan bekapcsolódik a szervezésbe, és évek óta gyerekekkel együtt járnak Egerszalókra. „Megfogott egy megmagyarázhatatlan vonzerő, és itt tart a közösség. A Jóisten úgy vezette az utunkat, hogy valamiképpen mindig visszatértünk. A gyerekeink belenőttek, minden évben nagyon várják, hogy jöhessünk. Nekik is egyre több ismerősük van, akikkel évről évre itt

ben elhunyt Domán Ferenc atyáról, és felköszöntötték a 95. születésnapját, pappá szentelésének 70. évfordulóját ünneplő Kerényi Lajost. A találkozó zöld pólóját kapta egyedi fel-

találkoznak. Nekünk férjemmel Szalók mindig az Istennel való találkozás színtere volt. Sok lelki élményt, barátságot nyújtott, és megadta a közösséghez tartozás lehetőségét. Itt mindig mélyebben tudjuk megélni az Istennel való közösséget és az Egyházban való létet.”

Magyarország egyik legnagyobb katolikus ifjúsági rendezvényén, Szalókon a domboldal megtelt sátrakkal. Az Egri Főegyházmegye támogatásának köszönhetően idén díjmentes a részvétel, hogy anyagi akadály ne tartson vissza senkit. A találkozó zárómisét július 17-én – az egerszalóki kegytemplom búcsúnapján, Kármelhegyi Boldogasszony ünnepéhez kapcsolódóan Kerényi Lajos mutatta be.

Trautwein Éva
Fotó: Balogh Ferenc,
Nagy Lajosné

A BIBLIA ÜZENETE

Gondolatok az Úr imájáról

Lk 11,1–13

A *Mi Atyánk* imádságot két helyen találjuk meg az evangéliumok oldalain: Máténál a hegyi beszéd keretén belül (Mt 6,9-13), illetve Lukácsnál (Lk 11,2-4). Ez utóbbi evangélista azt is megjegyzi, hogy Jézus, miután befejezte imáját, a tanítványai kérésére tanította meg őket arra, hogy hogyan imádkozzanak. Tehát az Úr imájából fakad az az imádság, amit elmond a jelenlévőknek. A *Mi Atyánk* Jézus szívéből forrásodik, az ő lelkületére mutat rá. Hiszen a Mester, amikor imádkozik, mindig az Atyát szólítja meg: számára az imádság személyes és bensőséges kapcsolat az Atyával, ahogy Lukács az előző fejezetben beszámol erről: „Dicsőítelek, Atyám, ég és föld Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsék és okosak elől, és kinyilvánítottad a kicsinyeknek. Igen, Atyám, így tetszett neked. Mindent átadott nekem Atyám. Senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya, és hogy ki az Atya, azt csak a Fiú vagy akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni.” (Lk 10,21–22) Vagyis itt nemcsak arról van szó, hogy Jézus elmond néhány mondatot azzal kapcsolatban, hogy mit mondjunk akkor, amikor fohászkodunk, hanem benne kinyilatkoztatja azt, hogy Isten a mi Atyánk, s mi Jézus Krisztusban a Szentlélek által a teremő Istent Atyánknak szólíthatjuk és a Fiúhoz hasonlóan mi is rábízhatjuk magunkat. Ebben a néhány sorban az isteni Mester felismerteti velünk az identitásunkat, vagyis, hogy Istennek gyermekei és egymásnak testvérei vagyunk. Ez az ima rádöbbsent arra, hogy kereszténynek lenni azt jelenti, hogy a Fiúban a Szentlélek által dicsőítem az Atyát és minden emberre testvérként tekintek, ahogy Ferenc pápa is hangsúlyozza.

Martini bíboros Pál apostol szavaira utalva írja egyik elmélkedésében, hogy amikor imád-

kozni kezdünk, fontos alázatosan elismer-nünk, hogy nem tudunk igazán imádkozni, és hogy szükségünk van a Szentlélekre: „Gyön-geségünkben segítségünkre siet a Lélek, mert még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkoznunk. A Lélek azonban maga jár köz-ben értünk, szavakba nem önthető sóhajtozá-sokkal.” (Róm 8,26) A Szentlélek belekapcsol tehát minket Jézus imádságába, vagyis az Atya és a Fiú szeretetkapcsolatába. Ezért mondja azt a Mester, hogy állhatatosan imádkozzunk és, hogy kérjük a Szentlelket: „kérjeteK és kap-tok, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak nektek. Mert mindenki, aki kér, kap, aki keres, talál, és aki zörget, annak ajtót nyit-nak. (...) mennyivel inkább adja mennyei Atyá-tok a Szentlelket azoknak, akik kérik tőle.” (Lk 11,9–10.13b)

A *Mi Atyánk* végigkíséri földi életünket: el-hangzik a keresztelkedésünk során, minden szentmisén s végül a temetési szertartásban is. Nem csupán egy formula, amit mondanunk kell, hanem útítársunk, amit az Anyaszentegy-házon keresztül ajándékba kaptunk az Úrtól, és amiben körvonalazódik krisztusi életünk lé-nyege, küldetése és reménye. Hiszen a menny-országban azt a mennyei Atyát láthatjuk meg majd színről színre, akit földi zárandoklatunk során ezzel az imával szólítunk meg, s aki sze-retetével akkor eltölt minket teljesen. Imád-kozzuk el ezt a szép imát mindennap, s tanít-suk meg azoknak, akiket Isten ránk bízott! Magam is hálás vagyok édesapámnak, hogy ikertestvéremnek és nekem is ő tanította meg ezzel az imádsággal azt, hogy Istent Atyának szólíthatom. Ha van rá lehetőségünk, köszön-jük meg annak, aki megtanította nekünk a *Mi Atyánkot*, és imádkozzunk érte is!

Nyúl Viktor

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (82.)

Igaz, hogy nem kinyilatkoztatott, hanem apokrif evangéliumból származó tanításra alapozódik Szűz Mária templomba való bevezetésének ünnepe, de egyházunk a nagy ünnepek között tartja számon november 21-én. Bár őszi, majdnem téli ünnep, több templomunknak is a búcsúja. Nem véletlen, hogy ekkor a Szent Liturgia antifónái a templomról szólnak. A földi templomon túl – ahová Máriát bevezették – áttételesen, magasabb szinten szólnak órála, az Úr legszentebb templomáról, aki magába fogadta az Isten egyszülött Fiát.

Az első antifónában a jeruzsálemi templomról van szó. Az ószövetségi választott nép számára kiváltságos hely volt ez, hiszen itt találkozhatott Istenével. Ezért szól olyan magasztosan a zsolnárostól a mi első antifóna-versünk: „Nagy az Úr és igen dicséretes a mi Istenünk városában, az ő szent hegyén” (Zsolt 47,2). Megszabadította Isten az ő szent városát az ellenségtől, és most a hegyen álló templomban lakozik. Számunkra pedig azért dicséretes ez, mert Mária ott készülhetett fel a szent hivatására, hogy az Üdvözítő édesanyjává legyen. Így még magasztosabbá válik a zsolnáros éneke, az antifóna második verse: „Dicsőséges dolgok mondat-tak felőled Isten városa” (Zsolt 86,3), hiszen a legnagyobb elmondható dolog éppen az, hogy az Istenszülő ott nevelkedhetett! Az első antifóna harmadik verse pedig az oltalomról szól: „Házaidban az Is-

ten ismeretes, mint az ő oltalmuk” (Zsolt 47,4). A nagy Király városában védelmezte az Úr az ő népét, a templomban pedig védelmezte Máriát, miközben nevelkedett és készült az istenanyai hivatására.

A második antifónában a zsolnárveteket ismét magasabb szinten lehet értelmezni az ünnep fényében, illetve annak tartalmát tekintve. Az első vers: „Megszenteli hajlékát a Fölséges” (Zsolt 45,5). Akkor hangzott el ez a zsolnárostól, amikor a szent város sikertelen megszállásán örvendezett. Ámde Mária bevonulásával lett igazán megszentelve nemcsak a város, hanem a templom is! Róla szól áttételesen a második antifóna második verse: „Ő az Úr ajtaja: igazak mennek át rajta” (Zsolt 117,20). Ezt már a próféta is megjövendölte, amint a vécsernyei olvasmányban is elhangzik a jeruzsálemi templom keleti kapujáról: „Ez a kapu legyen zárva! Nem szabad kinyitni, senki sem léphet be

rajta, mert az Úr, Izrael Istene vonult át rajta, ezért kell zárva maradnia” (Ez 44,2). Keresztény értelmezésben az Istenszülő áldott teste az az ajtó, melyen keresztül az Üdvözítő a világba érkezett! A második antifóna harmadik versében a zsolnáros újra a templomot magasztalja: „Szent a te templomod, csodálatos az igazságban” (Zsolt 64,5-6). Számunkra pedig újra előjön az a gondolat, hogy Szűz Mária legszentebb teste az Isten élő temploma, s a legcsodálatosabb igazságot hirdeti: az Istent Fiának megtestesülését. Igaz, ezen az ünnepen még csak a felkészüléséről van szó.

A harmadik antifóna még közelebb visz az ünnep gondolatához: „Szűzek vezettetnek a királyhoz, az ő társai hozzád vitetnek” (Zsolt 44,15). A kis Máriát az Úr templomába vezetik be, hogy felkészüljön arra, hogy Jézus édesanyjává legyen.

Ivancsó István

LITURGIAKOMMENTÁR

Az Eucharisztia ünneplése (137.)

És az ő irgalmassága nemzedékről és nemzedékre az őt főlőkön: – Mária hálaadó és dicsőítő énekének soron következő versei az előző versekből kifolyólag az Úr üdvtörténeti cselekedeteinek múlt- és jövőbeli megnyilvánulásait gyűjti csokorba.

Mária az egész nép nevében hálát ad az Úrnak irgalmas hűségéért: „Az Úr kegyelmét örökké énekleM, hűségedet nemzedékről nemzedékre hirdeti szám.” (Zsolt 89,2). A zsolnárok közül a 103. és 100. az, amely a Boldogságos Szűz énekének soraira hatással volt: „Mint ahogy az atya könyörül fiain, úgy könyörül az Úr azokon, akik őt félik [...] De az Úr kegyelme öröktől fogva és örökké kíséri azokat, akik őt félik, s igazsága azok unokáit, akik megtartják szövetségét, és gondosan teljesítik parancsolatait.” (Zsolt 103,13.17–18) „Mert jó az Úr; Örökké tart kegyelme,

nemzedékről nemzedékre hűsége.” (Zsolt 100,5).

Az Úr irgalmáról énekelve Mária összekapcsolja a véle történeteket – amelyekről már énekel is – a nép üdvtörténeti tapasztalatával, hiszen Isten irgalmas szeretetének tanúi mindannyian (vö. Lk 1,30.48). Isten irgalmas szeretete megmutatkozott a múltban, most is konkrét formát öltött a megtestesülés misztériumában, és éppen ebből kifolyólag marandóan kiárad az istenfőlökre (vö. ApCsel 10,2.22.35; Kol 3,22).

Az irgalmasság eszkatológikus távlatú gyakorlati szeretet, amely az emberközi kapcsolatokban az idők végéig megkívánja az irgalmasság gyakorlását: „Ekkor láttam egy másik angyalt repülni az ég zenitjén, akinél örök evangélium volt, hogy hirdesse az evangéliumot a föld lakóinak, minden nemzetnek, törzsnek, nyelvnek és népnek, hangos szóval:

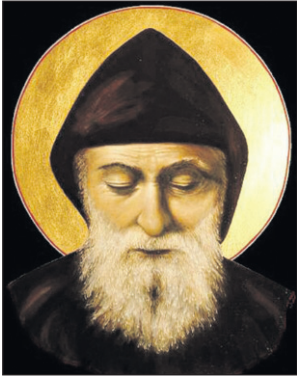
»Féljétek Istent, és adjatok neki tiszteletet, mert eljött ítéletének órája; és imádjátok őt, aki az eget és a földet, a tengert és a vizek forrásait alkotta!«” (Jel 14,6–7; vö. Jel 15,4; Zsolt 99,3; 86,9) Az Isten iránti tisztelet irgalmasságban megmutatkozó formáját az Úr által tanított imában találjuk: „és bocsásd meg a bűneinket, miképpen mi is megbocsátunk minden ellenünk vétkezőnek” (Lk 11,4). Mária istenfélelmének konkrét formája az angyalnak adott válaszában ölt testet: „Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint.” (Lk 1,38b) Ő bizalommal és reménnyel mondta ki szavait, ez ad erőt számunkra is. Órigénész tanítása ezek alapján nyújt útmutatást nekünk: „Jól-lehet erőtlennül léptél az Úr elé, ha féled őt, meghallod ígérétét, amit az Úr az ő félelméért viszonvásul ígér.” (VIII. homília 6. in OKÍ 5, 314.)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Charbel Makhlouf

Július 27.

Egy észak-libanoni hegyi faluban született, a keresztségben a JuszeF Antun (József Antal) nevet kapta. Ő volt a család ötödik és legkisebb gyermeke, két bátyja és két nővére mellett. Maronita édesanyja szigorúan megkövetelte a családban az imát, a napi rózsafüzér-imádságot és a szentmisén való részvételt. Alig múlt hároméves, amikor édesapja meghalt. A férfit robotmunkára rendelte az Oszmán Birodalom, és súlyos betegen tért haza, amelyből már nem épült fel. Özvegyen maradt édesanyja másodszor is férjhez ment, ezúttal a falu papjához. A gyerekek lelkiismeretes nevelőapát kaptak, aki gondoskodott alapvető tanulmányaikról is. JuszeF arab és szír elemi iskolába járt, emellett mint legkisebbnek a kecskék őrzése volt a feladata. Alázatos és imádságos lelki-létű fiú volt. Az állatok őrzése közben különösen szívesen vonult el egy közeli barlangba, ahol egy Szűzanya-kép előtt imádkozott. Gyakran felkereste szerzetes nagybátyját, Tanoist is lelki beszélgetésre, közös imádságra.

Egy alkalommal eltévedt az egyik rábízott kecske. Elindult megkeresni, és az Úr segítségét kérte. Imádság közben hangot hallott: „Hagyj el mindent, és kövess engem!” Hallgatva az isteni szóra, 1851-ben belépett a may-fouqi Boldogasszony-kolostorba. Két testvére is szerzetes lett, ezért már nem merte megmondani otthon, hogy ő is ezt a hivatást választja, így titokban hagyta el családját. Egy év noviciátus után átkerült az annayai Szent Maron-kolostorba, és a Libanoni Maroniták Rendjének tagja lett. A korai antiochiai egyház mártírja tiszteletére vette fel a Charbel nevet.

Édesanyja, miután rátalált, az előljárók és Tanois jelenlétében kérlete, hogy térjen haza, de a fiú kitartott döntése mellett, mondván,

hogy erre az útra Isten hívta meg. Végül édesanyja is áldását adta szerzetesi életére.

Charbel engedelmes, alázatos és szorgalmas szerzetes volt, sokat dolgozott és tanult. Miután letette a hármas fogadalmat, előljárói elküldték a Kífanba, a Szent Ciprián és Jusztina-kolostor és szemináriumba, hogy ott végezze el a teológiát. Itt igazán szívéhez nőtt a *Szentírás*, és elmélyült a kapcsolata az Oltáriszentségben jelen lévő Krisztussal. 1859-ben szentelték pappá, majd visszatért Annayába.

Feléledt szívében a vágy a régi remeték élete iránt, ezért tizenhat év lelkipásztori szolgálat után arra kérte előljáróját, hogy hadd vonuljon el az anyakolostorhoz tartozó Szent Péter és Szent Pál-kolostorba. Előljárója eleinte vonakodott megadni az engedélyt, ám egy csodálatos isteni jel hatására beleegyezését adta. A legenda szerint egy este, amikor Charbel olajat kért a lámpásába, hogy próbára tegyék, vizet öntöttek a tartóba, a szerzetes lámpásában mégis fellobbant a láng.

1875-ben megkezdhetette a vágyott remeteéletet: a magány, a csend évei következtek, napjait az imádság és a mezei munka töltötte ki. Huszonhárom évig élt így, csak előljárója kérésére látogatott el néha az anyakolostorba. Már életében szentség hírében állt, közbenjáró imájára számos csoda történt. 1898-ban súlyosan megbetegedett. Idővel már az ágyat sem tudta elhagyni, de a nehéz szenvedések közepette is szüntelenül imádkozott: „Igazság Atyja, íme a te Fiad, aki halálra adta önmagát, hogy elégtételt adjon értem... Fogadd el kezemből az áldozatot, és felejtsd el minden bűnöm, amelyet színed előtt követtem el...!” Szenteste halt meg.

L. K.

A hét liturgiája

C év

JÚLIUS 24., ÉVKÖZI 17. VASÁRNAP (Árpád-házi Szent Kinga szűz, szerzetesnő, Krisztina) – Ter 18,20–32 (*Abrahám könyörög az Úrhoz, hogy ne pusztítsa el Szodoma és Gomorra városát.*) – Kol 2,12–14 (*A mennyei Atya – Krisztussal együtt – minket is életre támaszt.*) – Lk 11,1–13 (*Jézus imádkozni tanítja apostolait. Az állhatatos imádság meghallgatást nyer.*) – **Zsolozsma:** I. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 221– EE 590, Ho 221 – EE 150, Ho 116 – EE 598, Ho 274 – EE 361.

JÚLIUS 25., HÉTFŐ – ID. JAKAB APOSTOL ÜNNEPE (Kristóf) – 2Kor 4,7–15 – Mt 20,20–28.

JÚLIUS 26., KEDD – Szent Joakim és Szent Anna, a Boldogságos Szűz Mária szülei emléknapja (Anikó, Anita) – Jer 14,17–22 – Mt 13,36–43.

JÚLIUS 27., SZERDA – Szent Charbel Makhlouf áldozópap emléknapja (Olga, Árvácska) – Jer 15,10.16–21 – Mt 13,44–46.

JÚLIUS 28., CSÜTÖRTÖK (Győző, Szabolcs, Viktor) – Jer 18,1–6 – Mt 13,47–53.

JÚLIUS 29., PÉNTEK – Szent Márta, Mária és Lázár emléknapja (Flóra, Beatrix, Virág) – 1Jn 4,7–16 – Jn 11,19–27 vagy Lk 10,38–42.

JÚLIUS 30., SZOMBAT – Aranyszavú (Krizológ) Szent Péter püspök és egyháztanító emléknapja (Judit) – Jer 26,11–16.24 – Mt 14,1–12.

JÚLIUS 31., ÉVKÖZI 18. VASÁRNAP (Loyolai Szent Ignác áldozópap, Heléna, Oszkár) – Préd 1,2; 2,21–23 (*A Prédikátor a mulandó dolgok hiábavalóságát állítja elénk.*) – Kol 3,1–5.9–11 (*Keressétek az odaföntvalókat!*) – Lk 12,13–21 (*Kerüld a kapzsiságot! Nem tudod, kire marad, amit szereztél.*) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 226 – EE 588, Ho 226 – EE 155, Ho 144 – EE 540, Ho 195 – EE 236

Az iskola missziós feladatáról

Igazgatói megbízóleveleket adtak át Egerben

Igazgatói megbízóleveleket adott át Ternyák Csaba érsek július 12-én Egerben, az érseki palota magánkápolnájában. Tizenhárom vezető vette át a dokumentumot.

A közös imádságot követően a főpásztor köszöntőjében úgy fogalmazott, ünnepi lélekkel kéri Isten áldását a szolgálatra. „Fontos az igazgatók feladata, a jövőt építik, az Egyház, a nemzet, a család jövőjét. Ez akkor lesz hatékony, ha mindez hitben történik” – hangsúlyozta Ternyák Csaba.

Szent Benedek előző napi ünnepére utalva az egri érsek arról beszélt, hogy a Római Birodalom megszűnése utáni helyzetben ő adott lelket Európának azzal, hogy Istent helyezte a középpontba.

Nekünk is így kell tennünk, és megtapasztaljuk, hogy a mindennapi munkánk könnyebb lesz, és a ránk bízottak is hasznát látják. Az iskola feladata a hit ébresztése, növelése, ezért az igazgatókra mint legfőbb munkatársakra tekintek – fogalmazott a főpásztor.

Isten kezébe kapaszkodva a hit racionalitását, értelmes választását be kell vinni a munkába, hiszen az iskolának missziós feladata van. Tudjuk, hogy vannak olyanok, akikhez a hit még nem jutott el, számukra az Istenben való boldogságot kell sugározni, vonzást teremtve, miként ezt XVI. Benedek és Ferenc pápa is megfogalmazta – tette hozzá Ternyák Csaba.

A köszöntő után Juhász Ferenc pasztorális helynök szólította az intézményvezetőket, akik Ternyák Csaba érsektől átvették megbízóleveleiket, bűzdítő szavak kíséretében.

Az ünnepség a palota Pyrker-szárnyában folytatódott, ahol a Szent Imre Katolikus Általános Iskola zeneiskolásai adtak műsort.

Forrás: Bérczessy András/
Egri Főegyházmegye
Fotó: Szent István Televízió

Hálaadás a kegyelmekért és a tudásért

Évzáró szentmise és diplomaosztó ünnepség a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán

Tanévzáró hálaadó szentmisét tartottak a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán július 2-án, amelyet Fehérváry Örs Jákó OSB rektor mutatott be; az ünnepi homíliát Papp Miklós morálteológus mondta. A szentmisét a diplomaosztás követte a fel-díszített aulában.

Ezen a délelőtti együtt adtak hálát az intézmény oktatói, hallgatói, munkatársai, végzősei és hozzátartozói a tanév során kapott kegyelmekért és tudásért.

Papp Miklós görögkatolikus parókus útravalónak is szánt beszédében a teológia jelentőségéről beszélt; felidézte, hogyan és hányféleképpen szól Isten a teológiában hozzánk. Mint mondta, mindenki, aki a Sapientia főiskolán dolgozik, oktat, tanul és diplomát szerez, valamilyen formában kapcsolódik a teológiához és hall a végső igazságról, az örökkévalóságról.

Rámutatott a feladatunkra, hogy mindenkinek az elméjét felemeljük. Idézte Canterbury Szent Anzelm máig érvényes tézisé, mely szerint az emberi elme számára a legnagyobb elgondolható maga Isten, nagyobbát elgondolni nem tudunk.

Igy tehát valamennyiünk küldetése is az, hogy felfelé tekintünk. Ez ma különösen is fontos, mivel elménket gyakran túlterheljük az evilági, horizontális dolgokkal, amelyeknek sose érünk a végére. Ennél azonban sokkal többre kaptunk meghívást – hangsúlyozta prédikációjában a parókus. – Amint József Attila írta versében: „Akadnak olyanok, akik lovon, autón és repülőgépen is gyalog vannak”. Hiába birtoklom tehát a legmodernebb eszközt, ha az elmémet nem fordítom az örök élet és az igazság felé.

Ugyanakkor néha megérezzük Isten jelenlétét, ahogyan „átsuhan az Isten” felettünk, akár egy teológiai előadást hallgatva. Megélhetjük a Sapientia Főiskolán azt is, hogy maga Isten beszél a hitoktatóhoz, a pedagógushoz, a katekéta lelkipásztori munkatárshoz, a gyermekvédelmi szakemberhez. Az oktatás hasonlatossá válik a liturgiához, hiszen Isten beszélget velünk a hitigazságok tanulmányozása idején. Klaus Demmer gondolatait követve egyfajta állandó „elbűvöltségben” élünk; és nem csupán azért törekszünk arra, hogy jók legyünk, mert félünk a büntetéstől vagy a pokoltól; sokkal nagyobb ereje van annak, amikor érezzük Isten vonzását, gyönyörét – mondta Papp Miklós, és felhívta a figyelmet arra is, hogy amikor ezt az örömet megérezzük, Isten hív minket: nem csupán arra, hogy szép és egészséges életet éljünk, hanem arra is, hogy már itt, a földön az örökkévalósággal kerüljünk kapcsolatba. Ez ad tartást nekünk.

másik módszere az erkölcsös élet. Azonban nem az a sorrend, hogy előbb megismerjük a dogmákat és utána élünk erkölcsösen, hanem fordítva: ha erkölcsösen élünk, elkezdjük majd megérteni Istent és a szent igazságokat.

Végül nekünk magunknak kell Isten beszédévé válnunk: ahogy időről időre figyeljük az Istent, az örökkévalót, mi magunk válunk teológiává, és Ő szól általunk és belőlünk. Olyan elszántsággal merjünk teológiává válni, amilyen szeretettel az Atya fordul az ember felé. Így menjünk a tanterembe, az osztályba, a plébániai közösségbe, terepre, kórházba – biztatott a szónok. – Biztosan lesznek nehéz helyzetek, de figyeljük, ahogyan mindez a Szentháromság felfelé mutat, és megérezzük, hogy milyen kitüntetésben van részünk. Ez támogatást ad, hogy mi is úgy szeressük ezt a világot, ahogyan az Atya szerette, aki egy-szültött Fiát adta érte.

Papp Miklós végül azt is megállapította, hogy a Sapientia Főiskolán van egy „tavaszi jó hangulat”, amolyan „örök tavasz, amelyben érezzük a hűsvétot, a feltámadást, a növekedést és az új életet”, ahonnan el lehet indulni. Mindenkit arra hívott, hogy ezt a „tavaszi, teológiai hangulatot és életet” vigye magával a hétköznapijaiba, a családi életébe, a hivatásába feladatai elvégzése során.

Forrás és fotó: Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola

Azt hiszem, mindenki, aki ma ezen a pályán marad, és így a szünetidőben jut egy kis ideje elmélkedni a saját dolgai felől is, megfogalmazza ezt a „megírt”. Mindennek ellenére tanár, óvónő, kisgyermeknevelő – azaz pedagógus vagyok.

Nem mélyülnék el a körülmények nehézségeinek és gyakran kilátástalannak látszó megoldatlanságainak már-már közhelyesnek számító taglalásába, de nem kerülhetjük meg ezt a szempontot sem.

Számomra is sok ponton érthetetlen az a helyzet, ami-ben a pedagógusok mindennapjai zajlanak. Mégis mara-dunk.

– Rengeteg a rendszerszintű probléma, fájdalmas tapasztalni az irányítás tehetetlenségnek látszó topor-gását és a társadalmi meg-becsültség hiányát. Mégis mara-dunk.

– Óriási súlyként nehezedik mindannyiunkra a családok szétesése és az ennek kiszolgáltatott gyermekek súlyos krízisének következményeivel történő szembe-sülése. Mégis maradunk.

– Persze, hogy naponta meg-küzdünk a pályatársak hiá-nyával, a kényszerű és ezért gyakran szakszerűtlen he-

lyettesítések megterheltsé-gével – de mégis maradunk. – Nehezen találunk utakat az internet fertőző tartalmait „cumizó” növendékeink el-torzult világához. Mégis maradunk.

Miért? Több okunk is van rá. Valljuk, hogy „a nevelés az élet szolgálata.” (Kentenich) Tudjuk, hogy szükségese-k az állapotokat megnyugtatóan rendező jogszabályok, a kere-tek, a rend, de mindannyian tapasztaljuk, hogy ebből élet nem lesz. Másra is szükség van. Igazi, hatékony, nevelő erejű kapcsolatra, ihletett veze-tésre. Éppen erre hívta fel a figyelmemet nemrégiben egy konferencián a klasszika-filoló-gus rektorom, aki hangsúlyoz-ta, hogy a pedagógus a közvé-lekedéssel ellentétben nem az általános értelemben vett okta-tó szakembert jelenti. A paida-gógosz görög eredetű szó, a Kr. előtti 6-5. században azt a művelt rabszolgát jelentette, aki a gyermekkel „úgy általá-ban törődik”: elkíséri az iskolá-ba, figyelemmel kíséri az okta-tást, hazavezeti őt, és az ottho-ni felkészülését is segíti. Ké-sőbb inkább kibővült a fel-adatköre, ugyanis a rábízott gyermek erkölcsi nevelőjévé is vált. Polgárjoggal nem rendel-kezett ugyan, mégis szinte csa-

Tanár vagyok. Mégis

ládtagként, komoly bizalmi kapcsolatban állt a szülőkkel. (Később, a keresztény kultúrá-ban a pedagógia kifejezetten az iskolán kívüli gyakorlati Krisz-tus-követésre nevelést jelentet-te: paedagogia Christiana)

Mindez pedig köszönővi-szonyban sincs azzal a beszü-kült felfogással, ami csupán információközlő-számonkérő-minősítő funkcióknak tekinti ezt a tevékenységet. Sokkal inkább a gondjaira bízott nö-vevények testi-lelki-szellemi fej-lődésének felelősségteljes, el-kötelezett, személyes kapcso-laton álló vezetését jelenti. Ez a tanári hivatás magával raga-dó valódi vonzereje – amivel sajnos sok esetben könnyű visszaélni is, mert akár bizo-nyos „rabszolgaságot” is vál-lal vele az ember. „Mégis.”

Érthető, hiszen az élet szol-gálatát mindig kitüntető, cso-dálatos lehetőség, de egyben egy szükségyszerűen hosszú távú vállalkozás. Amolyan „megszelidítés”, amiről Saint-Exupéry *Kis hercege* beszél.

Csak azt ismerjük meg igazán – embert, gyermeket, tudomá-nyt, stb. – amit megszelidi-tettünk. Ez munka, érzelmi kapcsolódás és sok-sok idő. Tehát jó esetben már régen nem bizonyos feladatkör me-chanikus ellátásáról beszélünk, hanem organikus, életközeli, sőt életvitelszerű kapcsolódás-ról, kötődésről is. Kilencven-éves anyósom gyakran meg-emlékezik erről, az őt nevelő orsolyita apácák pedagógiai munkáját idézve. Az egyik nő-vér ezt így fogalmazta meg: tu-dod, édesem, a tanítás és a tan-tárgyak csupán annak a kere-tei, hogy törődjünk veletek.

Különös teremtmény az ember, aki hitünk szerint a szentháromságos Isten arcát hordozza, a mai tudományos álláspont szerint pedig társas lény, aki csak kapcsolatokban fejlődik. Szükségünk van te-hát egymásra, a gyermekeink-nek pedig nem csupán a szü-lőkre, hanem a családon kívü-li nevelőkre is. „Egy gyermek felneveléséhez egy egész falu

kell”. A pedagógusokkal való személyes, érzelemgazdag bi-zalmi kapcsolatban tanulhat-ják meg az élet legfontosabb törvényszerűségeit, a boldog emberi kapcsolatokat művelő értékeket, rajtuk keresztül ismerhetik meg a teremtés szépségeit, gazdagságát, és a Teremtő gondviselő gyengéd-ségét is. Ők mutathatják meg nekik, hogy érdekes a világ, és alakítható is, és mindezért fe-lelősséggel tartozunk. Csak ebben a személyes kapcsolat-ban érlelődnek olyan felnőt-te, akik képesek „egészségesen igényelni, jó kedvvel segíteni, értelmesen szolgálni, önfelál-dozóan cselekedni és áhitato-san szeretni.” (Karácsony S.)

Erre pedig a hatalomittas, értékvesztett, betegesen én-központú, ugyanakkor igaz kapcsolatokra éhező-szomja-zó világunkban sürgető szük-ség van. József Attila proféti-ikus könyörgése az utolsó pil-lanatot jelzi: „Nem én kiáltok, a föld dübörög”. Ha elveszít-jük a pedagóguszt, aki a csa-lád kezét megfogva továbbve-zeti az élet dolgáiban a gyer-mekeinket, unokáinkat, kire bizzuk a jövőt? A miénket és a következő nemzedékét?

Sokszor gondolok arra, hogy Szt. Kalkuttai Teréz anya is tanár volt. A legszegényeb-bek közt végzett életszolgálá-

tában is ezt a minőséget élte. Szeretettel törődött velük, az életet – és az örök életet – szolgálva. Talán nem véletlen, hogy imába foglalta ezt a mé-gis-érzésünket:

Ha jót teszel, megvádolnak, hogy önzés és hátsó gondolat vezérli cselekedeteidet, – mégis tégy jót!

Ha sikeres vagy, hamis barátokat és igazi ellenségeket nyersz, – mégis érz cél!

A jó, amit teszel, holnap már feledésbe megy, – mégis tedd a jót!

A becsületesség és őszinteség sebezhetővé tesz, – mégis légy becsületes és nyílt!

Amit évek alatt felépítesz, egy nap alatt lerombolják, – mégis építs!

Az embereknek szükségük van a segítségedre, és ha segítesz támadás érhet, – mégis segíts!

A legjobbat add a világnak abból, amid csak van, s ha verést kapsz is cserébe, – mégis a legjobbat add a világnak, amid van!

Ezért vagyok tanár, megho-za örömmel. – MÉGIS.

Uzsalyné Pécsi Rita
neveléskutató

Hittel és lendülettel a zenei hagyomány útján

Eredményes évet zárt a Pécsi Egyházmegye kántorképzője

A Pécsi Egyházmegye kántorképzője négyévente indít első évfolyamot, az új diákokat idén tavasszal toborozták. A nyári tanfolyamon átlagosan 15-20 fős diákcsoport vesz részt, mely országos viszonylatban is erősnek számít. Idén a kántorvizsgára Felföldi László pécsi megyéspüspök is ellátogatott. A kántorképzőn szerzett tapasztalatokról Kovács Szilárd Ferenc, a tanfolyam vezetője adott tájékoztatást.

esetben a diákjaink látták el a zenei szolgálatot. Két zsolozsmánk is volt (egy vesperás a Havihegyen és egy laudes a pécsi bazilika

A képzés fő feladata, hogy biztosítsa a Pécsi Egyházmegye számára a folyamatos kántorutánpótlást. Ezt kiegészítve és gazdagítva az ország más régióiból is rendre érkeznek hozzánk kántorjelöltek. Így volt ez idén is, a lefedettségünk az egyházmegyén túl még az országhatáron is átvível.

Sok tényező állhat annak hátterében, ami miatt akár távolabbról is minket választanak az egyházzene iránt érdeklődők. Elsőként a város és a Pécsi Egyházmegye sajátos kulturális kínálata lehet vonzó, nem mindegy ugyanis, hogy ezt az önként vállalt nyári két hetet hol tölti el egy fiatal. Ugyanilyen fontos a diákközösség, amely most elég homogén az életkori eloszlás arányát tekintve is.

Az oktatói csapat is egyfajta garancia: egy irányba evezünk, a saját területén mindenki naprakész tudással rendelkezik, ugyanakkor sokszínűek vagyunk, többféle tanári karaktert vonultatunk fel. Minden évben igyekszünk valami extrát is nyújtani, idén például egy volt diákunk – aki közben orgonaépítővé vált – tartott hangszertörténeti előadást.

Ugyanilyen kiegészítő, de mégis fontos elemként említendő, amikor a kántorképzősök a Pécsi Egyházmegyei Könyvtárban tettek látogatást, Schmelcz-Pohánka Éva könyvtárigazgató vezetésével. A látogatás során lehetőség nyílt a régi kódexek tanulmányozására.

Idén is kiemelt eseményként kezeltük a közös liturgikus gyakorlatainkat, ahol minden

Mór-kápolnájában), ugyanígy több közös misszolgálat (például Jézus Szíve ünnepén orgonaszóval valódi útravalót adhat a fiatalok Jézus Szíve-kápolnájában, vagy június 29-én közös szolgálat a bazilika Mozart Kórusával és Zenekarával).

Hiszem, hogy a liturgia gazdagságának ilyen szintű felmutatása és a zenei interakció lehetősége valódi útravalót adhat a fiataloknak, amelyből később saját egyházzenei tevékenységük során is meríteni tudnak majd. A jövő nyári folytatásra várjuk vissza a csapatot.

**Forrás: Pécsi Egyházmegye
Fotó: Kovács Szilárd Ferenc**

Újraalapítását ünnepelte az abaligeti plébánia

Jeles évfordulót ünnepelt a Pécsi járásban található Abaliget község katolikus közössége július 10-én: 265 évvel ezelőtt, 1757-ben alapították újra plébániájukat. Az ünnep alkalmából hálaadó szentmisét mutatott be Felföldi László pécsi megyéspüspök Mátyás Imre plébános koncelebrálásával, a település Bűnbánó Szent Mária Magdolna-templomában.

Az ünnepi szentmisén jelen volt Ivády Gábor Vilmos abaligeti polgármester; Füziné Kajdy Zita, Orfű, Kiss Ferenc, Husztót, valamint Novák Péter, Kovácsné Szénája polgármestere, továbbá Abaliget hívő közössége.

rú, majd a kommunizmus törtéme meg. A rendszerváltás időszakában pedig újszerű kihívások elé állította a közösséget.

Ma azokra is emlékezünk, akiknek áldozatából és szeretetéből megmaradt ez a közösség, akik jelet hagytak ma-

morúságot okoz. Családjaink is megszervezik a mai helyet, amely az Egyházat is tépázza. Fel kell ismernünk és vállalnunk saját feladatunkat, küldetésünket, mellyel a rászorulókat szolgálhatjuk, mégpedig azzal a nagylelkűséggel, ami az irgalmas szamaritanust is jellemezte: „Viseld gondját, és ha többet költenél rá, visszatérve megadom neked” (Lk 10,35).

Az irgalmas szamaritanus nemcsak az egyes ember, hanem a közösségek számára is

iránymutató kell, hogy legyen. Össze kell fogunk a helyi közösségekben, építkeznünk kell, ha szükséges, újra és újra, ahogy itt, az abaligeti egyházközségben is tesszük, mert az összefogáson múlik fennmaradásunk és létünk ebben a zavarodott világban! – figyelmeztetett Felföldi László.

*

Az abaligeti plébánia a Pécsi Egyházmegye legkisebb önálló plébániája, melyet 2018-tól oldallagosan lát el a magyarországi plébános. Abaligeten kívül Husztót, Kovácsné Szénája és Orfűt – öt kis kápolnával – tartozik hozzá.

Korabeli írásos nyelvemlékek már 1332-ben említik Abaliget Mária Magdolna-templomát, amely a török időszakot követően elpusztult. A település ma is fennálló római katolikus templomának alapjait 1778-ban rakták le, 1796-ra késő barokk stílusban épült meg, és szintén Szent Mária Magdolna tiszteletére szentelték fel.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Hóbár Csaba plébániai munkatárs köszöntötte az egybegyűlteket. Emlékezésében méltatta Klimó György néhai pécsi püspök főpásztori szolgálatát, aki munkássága idején mintegy hetven templomot építtetett vagy újjátartott fel, és tizenhat plébániát alapított, illetve alapított újra, köztük az abaligeti 1757-ben.

Az abaligeti templomhoz tartozó plébánia élete az egyházközség életének történetét feljegyző Historia Domus tanúsága szerint folyamatos újrakezdés – mondta Hóbár Csaba. – Az első világháború után minden szempontból virágzó plébániát hozott létre Tihanyi János plébános. A látványos fejlődést a második világhábo-

ruk után, akik hűséggel helyáltak a legnehezebb időkben is, akik a romokon, romokból is építkezni akartak. Ma azt is ünnepeljük, hogy mindig volt valaki, aki építeni akart ebben a közösségben – hangzott el az ünnepi köszöntőben.

Felföldi László püspök az irgalmas szamaritanus történetéről szóló evangéliumi szakaszhoz (Lk 10,25–37) kapcsolódóan világunk zűrzavaros mindennapjaira irányította a figyelmet.

Mindaz, ami most Európában történik, hazánkat, Európát és az itt élőket is kifosztja, tönkretesz – emelte ki a főpásztor. – A Magyarország közelében dúló háború számunkra elképzelhetetlen nyo-

Keresztet avattak a pécsi egyetemi borbirtokon

Az egykori székeskáptalani birtok emlékére állított 6 méter magas keresztet a Pécsi Tudományegyetem (PTE) és a Pécsi Egyházmegye. A kereszt ünnepélyes átadását és főpásztori megáldását július 9-én tartották a PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet Szentmiklóshelyi Kísérleti Telepén. A PTE online magazinjában megjelent írást közöljük.

Emlékeresztet állított a Pécsi Tudományegyetem a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet festői környezetében lévő Szentmiklóshelyi Kísérleti Telepén. A kereszt az egykori káptalani birtoknak állít emléket, amely a kutatóintézet alapjait adta.

A fémről készült kereszt hat méter magas, Pécs város felé tekint. Mind nappal, mind pedig éjszaka csodálatos fényt adva mutat rá az egykori egyházi birtokra, amely ma már Európában a második, a világban pedig a hatodik legnagyobb szőlőgénbanknak – 1570 tétellel – az otthona.

Az 1800-as években a Szentmiklóshelyen állt papi szőlő a pécsi székeskáptalani birtokhoz tartozott; az Egyház földesura volt a területnek, a bormérési jog Szent György és Szent Mihály napja között csak őt illette. A telepítési okiratokból nyomon követ-

hető, hogy főleg fehérbort adó szőlőfajtákat termeltek. A pécsi káptalan az alma az volt, hogy aszúbort készítse-

A káptalani birtok egyik szerepe az volt, hogy az egyházmegyét ellássák miseborral. Ez a szerep egészen

nek a Mecseken, azt gondolva, erre éppen alkalmas lesz az osztrák eredetű zierfandel. Az itt meghonosított cirfandliból sokszor született késői szüretelésű jégbor, aszú és szamorodni jellegű bor, amely ma egyre gyakrabban száraz verzióban készül, és ez lett egyúttal a pécsi borvidék zászlósora, különlegessége, hiszen Magyarországon csak itt terem ez a szőlőfaj.

az államosításig tartott, majd a 2000-es évek elején újraindult a kapcsolat, és ismét készül misebor a kutatóintézetben.

A kereszt felállítását támogatta az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Fülöp Péter és Fekete Péter államtitkár közbenjárásának köszönhetően. A fő mecénások a Pécsi Tudományegyetem és a Pécsi Egyházmegye voltak.

Felföldi László megyéspüspök még 2021-ben, a szüret megáldásakor fogalmazta meg Madaras Zoltán elnökkel együtt azt az elképzelést, miszerint meg kell emlékezni a szőlőbirtok eredetéről, és a múltat, valamint a jelenre méltán büszke helyet be kell mutatni a világnak.

Felföldi László úgy fogalmazott, hogy a kereszt és a szőlőtőke két olyan ősi, szakrális szimbólum, amelyek összekapcsolódnak, és amelyekből mindig erőt meríthetünk.

Miseta Attila, a PTE rektora egy újabb nyitási pontként hivatkozott a keresztre és a hozzá kapcsolódó kilátóra, amely a város lakossága és az ide látogató turisták számára is elérhető, egyúttal újabb jelképe az egyetemnek, ahol a csodálatos kilátás várhatóan sokakat meghihlet majd – fotózásra, családi, baráti események, közösségformáló programok megtartására.

**Forrás: Pécsi Egyházmegye
Fotó: Csontos Szabolcs**

Értékrend és szolgálat

Bíró László püspök megáldotta a frissen végzett pécsi fogorvos- és gyógyszerészhallgatókat

Szentmisén vettek részt a Pécsi Tudományegyetem idén végzett gyógyszerészei és fogorvosai, hogy közösen mondjanak hálát a mögöttük álló egyetemi évekért, sikeres záróvizsgájukért és megszerzett diplomájukért. A Te Deum-szentmisét Bíró László nyugalmazott tábori püspök celebrálta július 8-án a pécsi székesegyházban, majd áldásban részesítette a frissen végzett hallgatókat.

A szentmisét bemutató papok között volt a nigériai Mark Okafor Chidubem, aki a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán folytat tanulmányokat. A végzősökkel együtt adtak hálát az egyetem vezetői, oktatói, dolgozói, valamint a végzett hallgatók szülei, családtagjai, barátai.

Bíró László köszöntőjében kifejezte örömét, hogy évről évre tovább él ez a szép hagyomány, melyben a Pécsi Tudományegyetem végzős fogorvos- és gyógyszerészhallgatói szentmisében köszönnek meg Istennek tanulmányaikban való előrehadásukat. Azért imádkozunk most, hogy hivatásukkal másoknak szolgáljanak Isten dicsőségére – fogalmazott a püspök.

Elmélkedésében a fiatalokra váró életéről és szolgálatról elmondta: talán különbözik az eddig számukra megszokottól, és két kézzel kell majd kapaszkodni, hogy a sodrás ne vigye el őket attól az értékrendtől, amit szüleiktől, nagyszüleiktől vagy épp az egyetemen kaptak. „A rátok váró világban most küzdelem és káosz uralkodik. A káosz abból az esztelenségből fakad, mely tagadja a lét alapigazságát, magát az Istent. Nektek kell választani, hogy életetek során ragaszkodtok-e a lét alapigazságához, Istenhez vagy kiköttök egy olyan világban, ahol mindent szabad, minden cseppfolyóssá válik, és elvész a szavak valódi értelme.”

A Jóisten adjon bölcsességet számotokra, hogy a lét

ra, amit léleknek nevezünk! Óvakodjatok azoktól, akik megölik a lelket, a mi gazdagságunkat! De ne féljete, mert Isten szeretete kíséri az életetek! Ahhoz, hogy ez megérintsen titeket, szükséges, hogy nyitottak legyetek az ő szeretetére – adta útavalóul a nyugalmazott katonai ordinárius.

Bíró László megemlékezett Szent Kozma és Szent Damján vértanúkról, az orvosok és gyógyszerészek védőszentjeiről. A legenda szerint ikertestvérek voltak, akik az orvosmesterséget választották. Mivel keresztények voltak, nemcsak orvosai, hanem apostolai is lettek Kilikia tartomány Égé nevű városának, ahol éltek. Jóságuk, emberszeretetük és

prédikálásuk hatására sokan megtértek. Nem fogadtak el pénzt sem a gyógyításért, sem a gyógyszerekért. Munkájuk célja nem a haszonlesés volt, hanem a segítség. A Diocletianus-féle üldözés őket is elérte, bálványimádásra kényszerítette őket, melyre a testvérek nem voltak hajlandók, ezért halálra ítélték az ikerpárt, akik ennek ellenére életük végéig hűségesek voltak hitükhöz, hivatásukhoz.

Ti mindnyájan hídemberek vagytok az intézményi egészségügyi hálózat és az egyes emberek között. Méltó a munkás a maga bérére, de a személy álljon a szolgálatotok középpontjában, akiben ne fáradjatok el Istent szeretni és az embert látni, tudjatok mindenkit szeretettel fogadni – kívánta a most végzett fogorvosoknak és gyógyszerészeknek Bíró László.

A hálaadó szentmise az Egyház legreggibb magasztaló hálaadó énekével, a Te Deum-mal zárult, melynek imádkozása közben a püspök áldásban részesítette a friss diplomásokat.

Forrás és fotó:
Pécsi Egyházmegye

Van az emberekben szív

Átadták a debreceni békekonzerten befolyt adományt

Az ukrajnai háború miatt bajba jutottak megsegítésére gyűjtötték a Debreceni Egyetem által kezdeményezett május 6-i békekonzerten. Kossa György, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnöke július 7-én az egyetem rektori tanácstermében jelképes módon adta át a kedvezményezett szervezetek képviselőinek az összegyűlt adományt.

Kossa György elmondta, hogy a koncert igen rövid idő alatt megvalósult, mégis már a rendezvény előtt 25 millió forint gyűlt össze, és utána is érkeztek adományok, így 36 millió 331 ezer forintot tudnak most átadni. A Debreceni Egyetem 6 millió forintot adott a lebonyolítás költségeire – ismertette a Gróf Tisza István alapítvány kuratóriumi elnöke.

Beszámolt arról, hogy a történelmi egyházak, a város, az egyetem képviselőinek tanácsa javaslatot tett a kuratóriumnak az összeg elosztására. Ez alapján 1,331 millió forintot kap a Híd Kárpátaljáért Segélyprogram, 7 milliót a Magyar Református Szeretetszolgálat, 5 milliót a Katolikus Karitás, 20 milliót a Debreceni Karitatív Testület (DKT), és 3 millió forintot a Kelet-Magyarországi Fiatalokért Alapítvány. E forrásokat a szervezetek csak arra költethetik, ami a gyűjtés célja volt: a bajba jutottak segítésére.

Erős üzenete volt a rendezvénynek nemzetközi értelemben is, hogy Magyarország polgárai, a kormány, Debrecen, a régió rendkívül befogadóképes és humanus. Az egyházak a maguk működési területén jelentős összeget gyűjtöttek, és az ország más részeiből is kaptak összegeket, köztük kisebb és nagyobb vállalatoktól, banktól. Van még az emberekben szív – vont mérleget az elnök.

Minden felekezett, hitközség folyamatosan gyűjt és adományoz a háborús menekültek ellátására. Nekünk nemcsak erkölcsi kötelességünk, hanem hitbeli meggyőződésünk is, hogy segítsük az embereket a határ túlsó oldalán – hangsúlyozta Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke. –

mányok oda kerülnek, ahol szükség van rájuk – hangsúlyozta a református főpásztor.

Debrecen ma több mint háromszáz ukrajnai menekültet lát el, ebből kétszáz a DKT egyik tagszervezete, a Dorcas Alapítvány által működtetett kempingben élnek. Sajnos, úgy tűnik, a háború elhúzódik, a házak közül minél többet szükséges téli üzemmódra

is felkészíteni. Mára a Pósa utcán üzemeltet a DKT átmeneti szállást, ahova rendre érkeznek menekültek. Jelenleg mintegy száz ember van kapcsolatban velünk, akiket az egyetemi kollégiumban vagy családoknál helyeztek el. Néhányan albérletben laknak, és jó esetben a családból valamilyen szülő talál munkát – mondta el Rózsahegyiné Juhasz Éva, a DKT elnöke.

A helyzet erősen érinti a reformátusságot. Kárpátalján és a határ innenső oldalán is erős református közösségek működnek. A Magyar Református Szeretetszolgálat az első naptól kezdve a határon van. Magáért beszél, hogy két nap után le kellett zárunk a jelentkezéseket, ez alatt 4x200 fő önkéntes segítő regisztrált. Azt tapasztaltuk, hogy olyan hatalmas megmozdulás volt

met arra, hogy a támogatásra továbbra is nagy szükség van.

Eddig 141 300 menekültnek segítettek, 611 tonna élelmiszert osztottak szét, 4800 főnek biztosítottak egészségügyi ellátást és 7600 embernek szállást. A most kapott összeget a határon lévő segítő pontokon és a budapesti BOK csarnokban működő tranzitban folyó munkára fordítják.

Krakomperger Zoltán, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye általános helynöke arról beszélt, hogy régóta jó kapcsolatot ápolnak a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye karitászszervezetével, az 5 millió forintot oda tovább-

bíjtják majd. Az összegből tartósélelmiszer-, tisztálkodási és tisztítószercsomagokat állítanak össze helyben, valamint Ungváron, Munkácson, Huszton napi meglelet kiosztását tudják biztosítani.

A görögkatolikus egyház itt, Debrecenben folyamatosan segít. A támogatást elsősorban a Kárpátaljai Görögkatolikus Szent Panteleimon Karitatív Szervezeten keresztül próbáljuk továbbadni – mondta Seszták István főhelynök, a Kelet-Magyarországi Fiatalokért Alapítvány kuratóriumi elnöke. – Az elmúlt hónapokban igencsak megnövekedett azok száma, akik Belső-Ukrajnából érkeztek a kárpátaljai, sok esetben magyar közösségekhez.

Jelenleg tizenkét településen nyújt ingyenesen tevékenységet a Szent Pantelei-

Isten dicsőségére

Udvardy György megáldotta a felújított plébániát és orgonát Zalaszentgróton

Udvardy György veszprémi érsek áldotta meg július 9-én, szombaton Zalaszentgróton a Szent Imre-templom felújított orgonáját, majd a szentmise után a kívül-belül felújított plébánia épületét.

Az orgona közel húsz évig hallgatott Zalaszentgróton, azonban Szeghy Csaba plébános – aki egy éve teljesít itt szolgálatot – kezdeményezésére, közösségi összefogásból és az önkormányzat hozzájárulásával az idei évre megújulhatott. Az egyházközség számára

fontos volt, hogy az orgona megszólaljon, és vasárnapról vasárnapra az Istent dicsőítse.

Megvallani Istent az emberek előtt, mert az Atya is megvall bennünket. Ez a feladatunk, a keresztény közösségek feladata. Keresztény közösség vagyunk, a jelenünk alapját az adja meg, hogy mindannyian ismerjük Krisztust és a keresztesség, a bérmlás, az Eucharisztia szentségében egyek vagyunk – mondta prédikációjában Udvardy György. Kiemelte, hogy fontos elem a keresztény közösség megjelenésében, tevékenységében a közösségi lét: ahogyan ünnepelünk, ahogyan a hétköznapi eseményeket, kultúrát akarjuk átforgatni, átalakítani Krisztus módjára, ahogyan kapcsolódunk egymáshoz, figyelmeztetjük egymást a jóra.

Az ünneplő közösség a szentmise záróáldását követően átvonult a plébániához, majd közös imádság után az érsek megáldotta a felújított épületet.

Forrás és fotó:
Pécsi Egyházmegye

Kárpátalja most Ukrajna hátszországa is, sok a belső menekült. Az ottani egyházközségeink befogadó állomásokat működtetnek; a kapott segítséget ők továbbadják.

A segélyszervezetek kapcsolódási pontot jelentenek; konkrétan tudják, hova, milyen típusú támogatás kell, és tudják, hogyan osszák be az adományokat. Megvan az a bizalom, hogy tudjuk, az ado-

az egész magyar társadalomban, amelyre már régen nem volt példa – idézte fel Czibere Károly, a Magyar Református Szeretetszolgálat kuratóriumi elnöke és a Híd Kárpátaljáért Segélyprogram képviselője. – Kárpátaljai testvéreink tízezernél emberrel szállásolnak és látnak el naponta, miközben az elmúlt hetekben elkezdett csökkenni az adományok szintje – tette hozzá, felhívva a figyel-

mon Karitatív Szervezet – az ő segítségükre kiemelt feladatunk. Alapítványunk ezen a nyáron szeretne egyházi táborokhoz, családi együttlétekhez segítséget adni. Most Debrecenben van ilyen tábor, jövő héten a Balatonnál lesz – ismertette a főhelynök.

Forrás: Hajdúdorogi Főegyházmegye
Fotó: Czinege Melinda

A Házas Hétvége közössége évről évre megrendezi a „találkozások hétvégéjét”, amelyen a közösség felelős párijai és papjai gyűlnek össze a Kárpát-medence egész területéről. Idén a találkozónak a közösség észak-magyarországi tartománya adott otthont Egerben július 8–9. között, ahol a következő három esztendő „nemzeti felelős” házaspárját is megválasztották.

A rendezvény július 8-án, pénteken szentségimádással kezdődött, majd a helyi közösség mutatkozott be. Ez az este alkalmat biztosított a kötetlen

beszélgetésekre és a koronavírus-járvány miatt megghiúsult személyes találkozásokra is.

Július 9-én, szombaton délután a próféta és az ün-

neplés témájáról szólt a bevezető, ezután lehetősége volt a pároknak egymással, valamint kiscsoportos megosztás keretében is feldolgozni a témát.

A közösség háromévente új nemzeti felelőst választ, így az idei alkalomnak fontos feladata volt az új nemzeti felelős házaspár megválasztása a következő időszakra. A közösség ezúttal Körmendi Gábort és Zsófit hívta meg erre a szép, de nem könnyű szolgálatra.

Nemzeti felelősök a Házas Hétvége közösség élén

Újraavasztották az eddigi vezetőket

A nap szentmisével zárult, amelyet Ternyák Csaba egri érsek mutatott be. A főpásztor szentbeszédében a házasság fontosságáról, majd a vasárnapi evangéliumhoz kapcsolódva (az irgalmas szamaritánus példázata) a találkozásokról szólt.

A szentmise végén az érsek személyes áldásban részesítette az új felelős házaspárt.

Forrás:
Házasság Hétvége
Fotó: Szirmai Béla

A Pasaréti Páduai Szent Antal-templom lánykórusa, közismert nevén a „Csibekórus” június 24. és 30. között Olaszországban – többek közt Assisiben – ünnepelte alapításának 40. évfordulóját. A ferences szervezésű útról készült az alábbi összefoglaló.

A pasaréti ferences templom Csibekórusa idén ünnepi alapításának 40. évfordulóját. Négy évtized alatt közel kétszáz, a plébániai közösséghez tartozó család lánygyermeké énekel a kórusban, amely a vasárnapi miséken és általában az egyházi év ünnepi szertartásain a liturgia énekes szolgálatát látja el. A kórus összetartó közösség, kirándulásokat, táncsteket, nyári táborokat szerveznek közösen. A templomi ministránsok fiúcsapatával együtt a pasaréti plébániához tartozó gyerekek egy erős és megtartó közösség tagjaiként cseperednek fel.

A Csibekórus alapításának jubileuma jelentős esemény a közösség életében: vannak olyan édesanyák, akik maguk is az első „csibék” között énekeltek, s most már gyerekeik járnak a kórusba. Régóta körvonalazódott már a terv, hogy az évfordulón a ferences templom lánykórusa eljusson egy „turnéra” a szerzetesrend bölcsőjébe, Assisibe. A terveket tettek követték, s egy évvel ezelőtt megkezdődtek az előkészületek, összeállt a koncertprogram, majd következett az utazásszervezés. Az általános és középiskolás kórustagok többsége élete első assisi útján vehetett részt a múlt hónap végén megtartott olaszországi „turnén”, amelyet a pasaréti ferencesek és hívek szerveztek Radványi Atanáz OFM vezetésével.

Az egy hét során a „csibék” és a velük utazó gondos segítők (néhány áldozatos, minden részletre odafigyelő szülő, egy huszonéves fiatalember, Zsombor, valamint két ferences testvér, Kvirin és Simon) fr. Atanáz vezetésével eljutottak Aquileiába, Gradóba a tengerhez, Padovába, és természetesen Assisibe, ahonnan túra keretében ellátogattak Carceribe, egy remeteségbe is, nem messze Szent Ferenc városától.

Kálmán Peregrin OFM pasaréti plébános az első naptól kezdve együtt zárandokolt a csapattal, így emlékezik az útra: Közel harminc éve a mi esztergomi osztályunk volt az első, akikkel Kapisztrán atya szervezésének köszönhetően – aki egyébként korábban a Csibekórus alapítója volt Pasaréten –, elindult az a folyamat, hogy a fiatalokat egy Assisi zárandoklat során vigyük közelebb Szent Ferenc lelkiségéhez.

A legnagyobb élmény számomra az a tapasztalat volt, hogy ami akkor

„Csibék” Szent Ferenc nyomában

Assisiben járt a jubiláló pasaréti lánykórus

elkezdődött, mára milyen szépen kiteljesedett, már a gyerekek is részei ennek, s hogy a nálam húsz évvel fiatalabb Atanáz testvér és egykori osztálytársa, a városnak éppen azokra a nem ismert szent helyekre viszi el a gyerekeket, ami engem, bennünket is megérintett 1993 őszén – mondta a ferences szerzetes.

Jó volt tapasztalni, hogy a gyerekek számára készített feladatsorfüzet (például: keresd meg a Szent Ferenc-bazilikában a születés-jelenetet és mutasd be) milyen leleményesen ismertette meg velük a művészeti, hitbéli értékeket.

Majd amikor Ravennában a S. Apollinare Nuovóban elkezdtek megfejteni a mozaikábrázolások bibliai jeleneteit, s magyaráztam az egyes stílusjegyeket, ikonográfiai elemeket, azon kaptam magam, hogy a gyerekeknek ösztönösen a pasaréti templomra hivatkozva mutatom be: a szentek oltár felé „vonulása”, a báránys, a pálmák, a folyó képét, az azonosság miatt pedig ők pasaréti templomtapasztalatuk alapján érthették meg ezeket. És persze ott voltak a hétköznapi események, ahogy a nagyobbak terelgették a kisebbeket, a fagyizások, az étkezések, amikor jobban megismerhettem azok életét, akik a templomtól fizikailag legtávolabbi pontjáról, a kórusról végzik liturgikus szolgálatukat – tette hozzá a pasaréti plébános.

A „csibék” és kísérőik számára minden bizonnyal feledhetetlen élmény marad a mise a Szent Ferenc-bazilika egyik kápolnájában, Giotto freskósorozata a háromszintes templomban, az ima a Poverello sírjánál, vagy a közös éneklés a Szent Klára-bazilikában, a San Damiano-i kereszt előtt, az út a ferences Golgotára, Alvernára, a fátylós körmenet az Angyalos Boldogasszony-templomnál.

A lányok az utazást követő néhány hét elteltével is lelkesen nézegetik a fotókat, s emlékeznek a megihitt sétákra az ódon városkában, a gyönyörűségei utcáiról, a virágokra, a domboldalról feltároló látképre, s persze a háromfogásos vacsorára is, meg a remek olasz fagyira, sőt...

A tizenkét éves Adél meséli, hogy az egyik este a Porciunkula-kápolna előtti ima után különleges meglepetés is érte a csibéket. Az Angyalos Boldogasszony-bazilikából kilépve a kölni katedrális fiúkórusával „futottak össze”. A fiúcsapat éppen Assisiben járt, s a templom előtti térre ér-

egy ilyen szent helyen együtt imádkozni a barátaikkal – folytatja Adél.

Angi (10 éves) pedig így vall az olaszországi útról: Rengeteg élménnyel gazdagodtam, csodák színlőhelyén járhattam, gyönyörű templomokat, városokat nézhettem meg. Nem fogom elfelejteni a hangulatos koncerteket, közös imádkozásokat, a tengeri fürdőzéseket és a finom olasz fagyikat! Számomra a legkülönlegesebb hely mégis Alverna volt, ahol Szent Ferenc megkapta Krisztus szent sebhelyeit. Nagyon fájhatnak szegény Ferencnek ezek a sebek, de ő mégis elviselte és vállalta ezeket a Jóisten iránti szeretetből. Angi na-

kezett. Felelgetős kóruséneklés – ahogy Adél mondja, „spontán daltánc” – kezdődött az olasz városka terén, amely a fiúk és a lányok közös örömeiként csúcsosodott ki, majd a magyar hölgyek egy gyönyörű dallal tették még varázslatosabbá a nyáreste hangulatát: Erdő mellett estvéledtem...

Rám a legerősebb hatást a San Damiano-templomban látható „beszélő feszület” tette. Itt mondta Krisztus Szent Ferencnek, hogy építse újjá omladozó házáat. Megrendítő érzés volt

gyon hálás a kórus vezetőjének, Emesének, a segítő anyukáknak és Atanáz testvérnek az utazásért.

Alverna misztikája hatott Rákára is (16 éves), ő azt vallja, ott „valahogy erősebben lehetett érezni Isten jelenlétét”.

Zsófi (12 éves) arra emlékezik szívesen, hogy a „csibék” sok esetben egyszerűen csak a járókelőknek énekeltek. Eszébe jut, hogy Assisi keskeny, hangulatos utcáin át, kőházak között, szökőkutas tereken keresztül haladva eljutottak a kicsiny

Szent István-kápolnába (San Stefano) is, ahol énekelve imádkoztak.

Amikor Katát (17 éves) kérdezem, hogy számára melyik volt a „legszentebb hely”, ő is erre a kápolnára, s a kápolnában a feszület lélekig ható (Szent Ferenc-i) egyszerűségére emlékezik. Megérintette őt a kereszt üzenete a puritán térben; pedig az aznapi nagy hőségben a Carceri remeteségbe vezetett túra után azt gondolta, a templomépületek sokasága, látványgazdag világa után egy újabb szakrális tér talán már sok lesz a szemnek is, a léleknek is...

Barátnőjét, Bambit szintén megfogta a San Stefano szellemisége. Emellett meghatottan emlékezik az olaszországi út utolsó napjára, amikor a felnőtt kísérők átadták a csibéknek a szüleik által írt (mindaddig titokban tartott) személyes hangvételt, szeretetteljes leveleket, s meg-

megcsillantak a könnyek a gyermekarcokon. Jólesett akkor Kvirin vagy Simon testvér tapintatos, megértő szava vagy baráti gesztusa.

S ha már a fiúkról esik szó, a segítő felnőtt csapatot erősítő Zsombort is megkérdeztük az úton tapasztalatról. Assisi számomra megkérdőjelezhetetlenül az első számú olaszországi úti cél, megelőzve többek között a fővárost, Rómát is. Egyfajta „spirituális otthonérzet” járja át a várost. Mindenképpen kiemelném azonban a San Stefano-kápolnát, amelyhez engem és Atanáz testvért is különleges kapcsolat fűz.

Mindig ez az egyszerű és eldugott, éppen ezért általában üres templom az a hely, ahol legkönnyebben át tudom adni magamat az imának, a belső elcsendesedésnek. Számomra itt koncentrálok leginkább az az érzés-benyomás is, amelyet Assisivel azonosítok. Kifejezetten örülök, hogy a csibéknek is megmutathattuk ezt a különleges hangulatú kápolnát.

Atanáz testvér, a jubiláló Csibekórus olaszországi útjának vezetője így összegezi: minden a legnagyobb rendben ment az assisi turnénk alkalmával. Leírhatatlan élmény volt Szent Ferenc életének legfontosabb helyszíneit meglátogatni. Nemcsak a szent helyeken érezhettük az Istennel való kapcsolatunkat formáló erőt, hanem a kórus közösségében is.

Szeretettel voltunk együtt ez alatt a hét alatt, a közös szentmisék, a bazilikákban a közös éneklések, imádságok, a szabadtéri koncertjeink, az éjszakai fagyizások, a tengeri fürdés, a közös esti imák mind segítettek abban, hogy igazán átlátható legyen számunkra az a mélyseges szeretet, amit Ferenc és Klára is megtapasztalt.

Körössi László
Fotó: Pasaréti Ferencesek

Értékeink a gyermekeinkben, unokáinkban élnek tovább

Beszélgetés Tardy Lászlóval, a Mátyás-templom nyugalmazott karnagyával és feleségével, Tarkó Magdával

(Folytatás az 1. oldalról)

Amikor bezárták a templomot, otthon imádkoztunk; a dédit állandóan imádkozni láttam. Az ő hitük biztos alapot jelentett kamaszkoromban is, amikor elkerültem otthonról. Aztán a Jóisten összehozta az urammal. Ő sose mondta, hogy menjek vele a templomba, hanem szépen, fokozatosan váltunk eggyé a hitben is. A szeretet toleranciáját, az idősek iránti tiszteletet otthonról hoztam.

Tardy László: Az én szüleim az ország két végéből származtak. Édesanyám Zemplénben született, édesapám pedig a nyugati határról való, Mosonmagyaróvárról. A Jóisten úgy alakította az életüket, hogy egy kicsiny Fejér megyei faluban, Nagylókpusztán találkoztak. Édesapám ott volt gazdatiszt, édesanyám pedig tanító a szomszédos Világospusztán. Apám egyszer Budapestre jött hivatalos ügyben, édesanyámnak is itt volt dolga, így elkísérte. Miután elintézték a tennivalóikat, édesapám elhívta sétálni a Margit-szigetre édesanyámat, aki korábban még sosem járt ott. Séta közben sokat beszélgettek, aztán felszálltak a villamosra, és indultak a vasútállomásra. Édesanyám ekkor ránézett apámra, és az jutott eszébe: „Ennek a férfinak én tudnék a felesége lenni úgy, hogy abban a Jóisten kedvét lelje.”

– Fiatalkorában a szülein kívül milyen idősebb emberek voltak még nagy hatással Önre?

T. L.: Zeneakadémista koromban egy idős házaspárnál laktam, nem volt gyermekük. Nagyon szép tisztelettel voltak egymás iránt, magázódva beszéltek egymással. Ezt eleinte furcsának találtam, de aztán láttam, hogy ez nem a távolságtartás jele. Egy alkalommal Ilonka néni megkérdezte a férjét: „Mondja, Ervin, ha odaát találkozunk, ott is elfogad majd engem a párjának?” Ervin ránézett a szép kék szemével Ilonára, és így válaszolt: „Iluska, amikor én ígert mondtam magának az oltárnál, azt egy örökkévalóságra mondtam.” Nagyon megdöbentem ezen, hiszen a pap az oltárnál csak azt kéri, hogy holtodiglan-holtomiglan tartson az elköteleződés, de van, aki így megy a házasságba, hogy az örökkévalóságra szól a döntése.

T. M.: Az összefonódásunk kezdetén egyszer kirándulni mentünk a Liszt Ferenc kamarakórusral Lillafüred közelében az erdőbe, egy turistaházhoz. A sötétben együtt haladtunk Lászlóval a keskeny erdei ösvényeken, egymás kezét fogva. Akkor éreztem meg mellette először azt a mély biztonságérzést, és tudtam, hogy ennek a fiúnak egy életet át fognám a kezét.

– Kodály tanár úr is azok közé tartozott, akik segítették egybeszólni a sorsukat?

T. L.: Énekegyüttesünkkel, a Gesualdo kvintettel jártunk a tanár úr lakására a szombat délutáni zenés összejövetelek-

két évre a néni. Szellemileg és fizikailag is nagyon leépültek, etetni, mosdatni kellett őket. A néni rengeteg gyógyszert szedett, és állandóan vitába keveredtünk vele, mert még nem vehette be a következőt. Az volt a csodás, hogy soha

miénk. A nagyobb fiunk már huszonöt éve kántor és énektanár Szentendrén, ő is elkötelezettje az egyházi zenének, énekeknek.

– Mindhárom felnőtt gyerekük kirepült már a családi fé-

ta Budapesten, egy speciális iskolában, ahol megkaphatja a számára szükséges fejlesztést. Tanítási időben itt lakott nálunk hét közben, a távolság miatt csak péntek esténként ment haza. Az uram elkíséri az iskolába, és ha szükséges,

minden évben nagy családi találkozót tartunk, ilyenkor az egész világról összegyűlik a rokonság, közel ötvenen ünnepeljük együtt a születésnapokat, névnapokat, a kerek évfordulókat. Erre az alkalomra jönnek most haza Amerikából.

– Milyennek képzelik el az ideális öregkort? Vannak még megvalósulatlan álmaik, bakancslistás terveik?

T. L.: Nagyon egyszerű álmaink vannak. A szobák tele vannak nálunk kottákkal, könyvekkel, iratokkal. A sok év alatt összegyűlt rengeteg dokumentumot szeretnénk téma szerint rendszerezni, átláthatóvá tenni az utódainknak. Mostanában minden reggeli imánkban ehhez kérünk erőt a Jóistentől.

T. M.: Írtam egy verset *Szép öregkor* címmel. Csak egy rövid részletet idéznék belőle:

„Gyere párom,
gyere táncba!”
Felszalad a
szeme ráncba.

„Táncba hívtál?
Erre vágytam!
Ne feküdjünk
itt az ágyban!

Báli ruha,
lakkos topán,
felöltözünk,
ahogy dukál.

S csillaglépcsőn
kéz a kézbe,
feltáncolunk,
fel, az égbe!”

Amióta házasok vagyunk, minden újévkor, amikor a Bécsi Filharmonikusok koncertjét közvetítik, táncolunk az urammal. Amikor a gyerekek még kicsik voltak, akkor is magam köré tekertem a hosszú szoknyámat, és a karomon a picivel keringőztünk. Miután megszületett a második, majd a harmadik gyermekünk, a nagyok a szoknyámba kapaszkodtak, a kicsit a karunkba kaptuk, úgy táncoltunk. Azóta is őrizzük ezt a családi hagyományt.

T. L.: A legmeghatóbb újévi táncot az édesapám halála előtt éltük meg. 1980-ban, újév napján nálunk voltak a szüleim. A *Kék Duna keringő* hangjaira a nyolcvankét éves édesapám felállt, és felkérte táncolni a feleségemet. Addig mindig csak mi táncoltunk a gyermekeinkkel. Édesanyámnak potyogtak a könnyei, és így szólt: „Édes gyerekeim, sok-sok éve már, hogy nem láttam táncolni apátokat.” A szüleimnek szép öregkort ajándékozott a Jóisten. Mi pedig reméljük, hogy együtt táncolunk majd fel az égbe Magdival, ahogy azt a versében megírta.

**Bencze Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita**

re. Egy alkalommal, amikor énekeltünk, behívott magához. A tanár úr az íróasztala mögött ülve zeneakadémiai ügyekről kérdezgetett. Végzős hallgató voltam akkor. Egyszer csak egy mondat közepén odafordult hozzám: „Mondja, lesz magukból egy pár?” Hirtelen nem is tudtam, mit mondjak. Észrevettem, hogy Magda ott állt mellettem. Vele korábban erről még nem beszélünk. „Tanár úr, mi még nem is...” – válaszoltam, de Kodály közbeszólt: „Nem magát kérdeztem! Úgysem magán múlik. Majd a leány...” Magdi erre azt mondta: „Tanár úr, tudja, hogy ketőn áll a vásár.” Mire ő azt mondta neki: „Tudom, de jegyezze meg magának, egy nő ahhoz megy feleségül, akihez nagyon akar.”

– Az esküvő után hol kezdődött a közös életük?

T. M.: Egy picit, hat négyzetméteres szobába született az első gyermekünk, Zsófi. Az *Új Emberben* egy idős házaspár hirdetést adott fel, hogy eltartási szerződést kötne. Jelenkezünk. Olyan párt kerestek, akik a nap nagyobb részében otthon vannak. A több mint száz jelentkező közül minket választottak. Úgy szerették a gyerekeinket, mintha a saját unokáik lettek volna. Mellettük szembesültünk az időskor nehézségeivel, és megfogadtuk, a gyerekeinknek soha nem engedjük majd, hogy ilyen dologba kezdjenek. Nagyon nehéz évek voltak. Öt év együttélés után először a bácsi halt meg, majd rá

nem egyszerre voltunk a mélyponton, nem egyszerre fáradtunk bele a gondokba. Valamelyikünknek mindig maradt elég türelme ahhoz, hogy folytassuk. Emlékszem, egy nap bementem a szobába, és azt mondtam. „Uram, nem bírom tovább!” Másnap a néni nem ébredt fel, és három napra rá meghalt. A Jóisten nem adott nagyobb keresztet, mint amit el tudtunk viselni.

– A együtt zenélés is megadott Önöknek. Nemcsak a családjuk közös, hanem a munkában is mindvégig társak voltak. Ajándékként élték meg, hogy az életüknek ezt a szeletét is megoszthaták egymással?

T. M.: Azt szoktam mondani, hogy az uramnak forró drótyja van a Szentlélekhez, mert annyira áthatja az egyházi zene, és annyira egygyé olvad a liturgikus zenével. A Jóisten különleges ajándéka ez. Öröm részt venni vele a közös munkában.

T. L.: Nemcsak a kvintetben énekeltünk együtt, hanem a templom énekkarában is. Hamar kiderült, hogy Magdinak nagyon szép, kifejező hangja van, és a szólóéneke is kiválóan megy neki. Több évtizeden keresztül ő volt az egyik állandó szoprán szólista.

T. M.: Ezt az adottságot örökölte a lányunk is, aki egy jazzgitárhoz ment feleségül, most már ő is szólóénekes. A párjával együtt egy amerikai egyetemen tanítanak. A kapcsolatuk a zenén keresztül is kiteljesedett, éppúgy, mint a

szekeiből. Hogyan élték meg azt, hogy el kell engedniük őket?

T. L.: Magdi ebben nagyon bölcs volt és előrelátó. Amikor a gyerekek még kicsik voltak és velünk éltek, akadtak olyan helyzetek, amikor felmerült a kérdés, hogy most ki az első: a gyerek vagy a házastárs. Magdi ilyenkor tapintatosan mindig figyelmeztetett: „Ő el fog menni, de én itt maradok veled.” Belenőtünk abba, hogy mi ketten leszünk azok, akik a gyerekek felnőtté válása után is mindig együtt élünk majd. A családjukhoz fűződő kapcsolatunkban a hangsúlyok eltolódtak az évek során. Korábban zeneórákra kísértük az unokáinkat, amíg kicsinyek voltak. Ahogy idősebbé válnak, egyre többet imádkozunk. Most ez az, amit tenni tudunk. Naponta többször együtt imádkozunk értük, a hazánkért és a számunkra fontos emberekért.

T. M.: Gyakran vigyázunk a legkisebb unokáinkra. Örömteli érzés hallani, hogy a harmadik gyermekünk is ugyanazokat a Weöres Sándor-verseket, mondókákat tanítja a kisfiainak, amiket még tőlem hallott kiskorában. Boldogság megélni ezt a folytonosságot, azt, ahogy az értékek átszállnak a kis unokáinkra, nem tűnnek el nyomtalanul, hanem bennük élnek tovább.

A nagyobb fiunk, aki Szentendrén a Ferences Gimnázium tanára, öt gyerek édesapja. Az egyikük, aki tizenegy hónapos korában a bal oldalára lebénult, idén lett gimnazis-

az orvoshoz. Mindketten tanulunk vele délutánonként. Ez gyönyörű közös vállalkozás; szellemileg fiatalon tart bennünket, hogy újratanuljunk vele a közismereti tantárgyak anyagát. Ferkó mellett kicsit újra szülők is lehetünk, nem csak nagyszülők. Felosztottuk egymás között a tantárgyakat: én tanítom a történelmet, az irodalmat, László a természet-tudományos tárgyakat és a matematikát.

– Most is felhallatszik az alsó szintről a zene. A zenéléssel a nyugdíjazás óta is folyamatos a kapcsolata?

T. L.: Most is kántorkodom a Mátyás-templomban, a kórus, a zene állandóan jelen van az éltünkben. A nyugdíjazással csak a felelősség lett másé, a zenélés öröme megmaradt az életemben. Éppen egy holnap gitáros esküvőre készülnek odalent, az hallatszik fel.

– Amerikában élő lányukkal és a gyermekeivel milyen sűrűn tudnak találkozni?

T. M.: Hat év után most először jönnek haza együtt. Tavaly kapták meg az állampolgárságot, azelőtt nem nagyon tudtak hazalátogatni, tavaly pedig a koronavírus-járvány miatt nem lehetett utazni. De most jönnek, nagyon jó lesz végre megölelni őket. Kéthetente szoktunk skypeolni. Nagyon jól érzik magukat kinn, rengeteget kirándulnak, utaznak, a zenei pályájuk is csodásan beindult. Anna-nap környékén

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órákor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest, IX. kerület, Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órákor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett misézándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karítázscsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnijában (Budapest, V. kerület, Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órákor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest, XII. kerület, Csaba utca 5.). A 18 órákor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Kaposfüreden, Szűz Mária Efezusi Háza (7400 Kaposfüred, Állomás u. 61/a) várja az engesztelő híveket minden első szombaton 10 órától közös rózsafüzér-imádságra, melyet nemzetünk és hazánk lelki megújulásáért ajánlunk fel. Zárandokcsoportok bejelentkezése: Mezőfi Zoltán +36/70-363-7645. www.mariahaza.hu

Csobánka – Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódna a nagy múltú elsőszombati szentmisék. Mindenkit szeretettel várnak a festői szépségű Mária-kegyhelyen 2022. május 7-től október hónapig minden első szombaton a szentkúti kápolnában fél 11 órákor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órákor kezdődő szentmisére.

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órákor, a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest, V. kerület, Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

IV. Országos Cigánypasztorációs Lelkigyakorlat Budapesten 2022. augusztus 5-7. között, péntektől vasárnapig a Patrona Hungariae Iskolaközpontban (Budapest, IX. kerület, Knézhich u. 5-7.). A megnyitó szentmisét augusztus 5-én, pénteken 17 órákor Erdő Péter bíboros mondja. A lelkigyakorlatra regisztrálni kell. A lelkigyakorlatot közösen szervezi a Boldog Ceferino Alapítvány, a Caritas in Veritate Bizottság, a Boldog Ceferino Intézet, valamint a Szombathelyi Egyházmegye. További információ kérhető a +36/30-199-2652 telefonszámon vagy e-mailben: info@boldogceferinointezet.hu

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfalú, Móricz Zsigmond út 141.) Augusztus 25-én 18 órától 28-án 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata. Szeptember 21-én 18 órától 24-én 13 óráig Barsi Balázs atya lelkigyakorlata: „Házaspárok, újítsátok meg szerelmeiteket!” címmel. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Hivatástisztázó lelkigyakorlatot tartanak Dömösön, 17-35 év közötti férfiak számára 2022. augusztus 25-e, csütörtöktől augusztus 28-a, vasárnapig. Jelentkezni lehet: Csépanyi Gábor atyánál, e-mail: gabcsep77@gmail.com. Jelentkezési határidő: augusztus 10., szerda.

LELKINAPOK

Élet-öltő – Alkotó lelkinapok lesznek Csobánkán azoknak, akiknek az alkotás imádság, 2022. július 28-án, csütörtökön délelőtt 10 órától július 31-én, vasárnap kora délutánig a Segítő Nővérek Rendházában (2014 Csobánka, Templom köz 4.). Kiséri: Czákó Ágnes SA. Jelentkezési határidő: 2022. július 24., vasárnap.

BÚCSÚ

Búcsúszentlászlón nagyszülők zárandoklata és járművek megáldása lesz 2022. július 24-én, vasárnap. 11 órákor Márfi Gyula ny. veszprémi érsek mutat be ünnepi szentmisét, közreműködik a templom kórusa és a Zala Brass fúvóegyüttes.

„Jót s jól!” – **MISSZIÓ TOURS**
2022-ben újra!

HÁLAADÓ MEDJUGORJEI ZARÁNDOKVONAT
a Béke Királynőjéhez
Szeptember 12-16.
Lelkivezető: **Székel János** püspök
Részvételi díj: 39 990 Ft + 100 euró/főtől

ZARÁNDOKLAT GYŐRBE ÉS PANNONHALMÁRA
2022. szeptember 24. (szombat)
Lelkivezető: **Michels Antal** atya
Részvételi díj: 9 990 Ft/fő

Újra! SZENT BERNADETT NYOMÁBAN
Lourdes-i zárandoklat autóbusszal
Szeptember 27- október 2. 6 nap/5 éj
Lelkivezető: **Főcze Bonaventura** ferences szerzetes
Részvételi díj: 209 900 Ft/főtől

MAGYAROK ZARÁNDOKLATA MÁRIACELLBE
2022. október 1. (szombat)
Zárandoklatvezető: **Kuzmányi István** diakónus
Részvételi díj: 14 990 Ft/fő

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT
2022. november 8-15. 8 nap/7 éj
Lelkivezető: **Tamás Barna** atya
Részvételi díj: 469 900 Ft/főtől

MISSZIÓ TOURS UTAZÁSI IRODA
Tel.: **+36 20 565 3258** www.missziotours.hu
www.misszioutazas.hu www.zarandokvonat.hu
Engedélyszám: U-000029

Az autók megáldásának több mint négy évtizedes hagyományával rendelkező szántódpusztai Szent Kristóf-búcsú szentmiséjét 2022. július 30-án, szombaton este 19 órákor, Szántódpusztán Dr. Kovács József, a Szeged-Csanádi Egyházmegye általános püspöki helynöke végzi. Az autók megáldására – a szokott módon – a szentmise végén kerül sor.

Nagykapornak-Remetekertben Nagyboldogasszony-búcsú szentmise lesz 2022. augusztus 14-én, vasárnap 11 órákor, melynek főcelebránsa Márfi Gyula ny. veszprémi érsek. A szentmisén közreműködik a búcsúszentlászlói templom kórusa, valamint a Zala Brass fúvóegyüttes.

HÁLAADÁS

Jubiláns házaspárok hálaadása lesz Győrben, 2022. szeptember 3-án, 10 órákor a Püspökvár udvarában (9021 Győr, Káptalandomb 1.). Azon házaspárokat várják, akik ebben az esztendőben ünneplik szentségi házasságkötésük 5., 10., 15. (stb.) évfordulóját. Az eseményre való regisztráció minden esetben a plébánián történik. Jelentkezési határidő: legkésőbb 2022. augusztus 10-én, 24 óráig. A sikeres regisztrációról, illetve a tudnivalókról az illetékes plébános ad tájékoztatást a házaspároknak. Bővebb információ: <https://gyor.e egyhazmegye.hu>

ZARÁNDOKLAT

V. Nagyboldogasszony-napi gyalogos zárandoklat lesz a Győri Egyházmegyében a lébenyi, mosonszentmiklósi, győrsövényházi, fehértói és bezi egyházközségek szervezésében 2022. augusztus 13-án, szombaton. Indulás 07.30-kor a mosonszentmiklósi templomtól. A 16 órákor kezdődő búcsú szentmise főcelebránsa és szónoka: Kovács Pál sopronhorpácsi plébános. A szentmisét és a körmenetet követően, 20-21 óra között zenés szeretetvendégségre – agapéra – kerül sor. A részvételi szándékot mihamarabb kérjük a sekrestyékben, illetve a szervezőknél jelezni. Bővebb információ: <https://gyor.e egyhazmegye.hu>

Ferences Ifjúsági Zárandoklat újra, augusztus 14. és 20. között. Esztergomból rajtol, és Mátraverebély-Szentkút a befutó az ifjúsági zárandoklaton, amelyet a 16–35 év közötti korosztálynak szerveznek a ferencesek. Programok többek között: reggeli és esti szolozsma, szentmise, elmélkedés, csend és a rózsafüzér-imádság, beszélgetés, ismerkedés. Részletes program, bővebb információk és jelentkezés: ferencesek.hu/zarandoklat. Jelentkezési határidő 2022. augusztus 1.

MEGHÍVÓ

Egészségügyi dolgozók szentmiséje lesz július 23-án, szombaton 18 órától az Óbudai főplébánia-templomban (az Árpád hid budai hídfőjénél), a Curate Infirmos Közösség és a főplébánia szervezésében, Szent Pantaleon vértanú orvos és Boldog Zdenka vértanú róntgenasszisztensnő ünnepén, a járványok és csaták egészségügyi hőseinek tiszteletére és áldozatainak emlékére. Főcelebráns: Tercsi Zoltán protonotárius kanonok. Imádkozzunk együtt az áldozatokért és gyógyítóikért!

Jubileumi Szeretettláng Fesztivál – 60 éve kapta a világ az első Szeretettláng-üzenetet. 2022. augusztus 27-én, szombaton 9-18 óráig ismét megrendezésre kerül a Szeretettláng Fesztivál a máriaremetei Kegyetemplom-bazilika szabadtéri oltáránál (Budapest, II. kerület, Templomkert 1.). A programok többek között: egész nap tanúságtételek és előadások hazai és nemzetközi meghívottakkal, szentmise, szentségimádás, közös dicsőítő énekek. További információ a Szeretettláng Mozgalom honlapján található: <http://szeretettlang.hu>

GYÉMÁNTMISE

Szabó Ferenc SJ gyémántmiséje lesz 2022. augusztus 6-án, szombaton délelőtt 11 órákor a Jézus Szíve jezsuita templomban (Budapest, VIII. kerület, Mária utca 25.). Pappá szentelésének 60. évfordulójára, gyémántmiséjére, közös imádságra, hálaadásra szeretettel hívja-várja szerzetes és paptestvéreit, egykori munkatársait és barátait Szabó Ferenc SJ. A csendes, hálaadó, koncelebrált szentmisén ünnepi homiliát mond Dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek. Mise után agapé és köszöntés lesz a Párbeszéd Háza Pázmány-termében (Budapest, VIII. kerület, Horánszky utca 20.)

FELVÉTELI

A Jezsuita Roma Kollégium és Szakkollégium felvételt hirdet a 2022/2023-as tanévre cigány/roma és/vagy hátrányos helyzetű – felsőoktatásban tanuló – fiatalok számára, kollégistának vagy szakkollégistának. A felvételi kérelem benyújtásának határideje július 24., a felvételi beszélgetés időpontja július 27. Bővebb tájékoztatás: <https://jrsh.hu/felveteli/> oldalon, illetve a +36 1/704-8950 telefonszámon, vagy az iroda@jrsh.hu e-mail címen is érdeklődhetnek.

A debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium felvételt hirdet a 2022/23-as tanévre azon egyetemista fiúk számára, akik egyetemi éveiket egy tartalmas, dinamikusan fejlődő, családias közösségben szeretnék eltölteni. Szeretettel várjuk azon fiatalok jelentkezését, akik elhivatottak egy fiatalos keresztény közösség építésére, valamint a mindennapok során szeretnék megélni keresztény hitüket. A Szakkollégiumba a Debreceni Egyetem bármely nappali tagozatos képzésén résztvevő hallgató jelentkezhet. A felvételi űrlap beküldési határideje: 2022. augusztus 3. Bővebb információ: <http://delelkes.dnyem.hu>

A Szent Pál Katolikus Szakkollégium – Collegium Paulinum –, mely Sopron történelmi belvárosában található, felvételt hirdet nappali tagozatos egyetemi hallgatók számára a 2022/23-as tanév első félévére. Azon diákok jelentkezését várják, akik nyitottak és elkötelezettek a keresztény értékek iránt, fontosnak tartják a közösségi életet, nyugodt és életvidám otthont keresnek a tanulmányaikhoz, szeretik a változatos kulturális programokat, valamint a lelki építkezést. A jelentkezés határideje: 2022. augusztus 5. Bővebb információ: www.paulinum.hu/felveteli

A Boldogasszony Iskolánővérek debreceni Boldog Terézia Szakkollégiuma felvételt hirdet olyan fiatal nők számára, akik idén kezdik meg felsőoktatási tanulmányaikat, vagy már jelenleg is azt folytatják. Szeretettel várják azon lányok jelentkezését, akik egyetemi éveik alatt szeretnének egy olyan fiatalos, értelmiségi női közösséghez tartozni, ahol keresztény hitüket bátran megélhetik, gyakorolhatják. Jelentkezési határidő: 2022. augusztus 5. A felvételi meghallgatás időpontja: 2022. augusztus 16. és 17. További információk a honlapon: www.boldogterezia.hu

ÁLLÁS

EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ, kis létszámú, családias hangulatú idők otthonába keressük új kollégánkat ápoló, gondozó munkakörbe. Jelentkezni életrajz elküldésével a cjzugliget@gmail.com email-címen lehet.

SÜRGŐSEN keres takarítói vagy más, könnyen elvégezhető munkát rokkantsági ellátásban részesülő, 59 éves pusztaszabolcsi nő. T.: 06/30-141-3914

RÉGISÉG

A VISNYEI GALÉRIA régiséget vásárol. Budapest, VII. ker., Dózsa György út 44. T.: 06/1-321-7000

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest, VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznlál is. T.: 06/1-213-5726

ŐLÖMŰVEGABLAOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

A hirdetések tartalmáért és azok valóságáért a hirdető vállal felelősséget.

Tisztelt Olvasóink!
Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.
A szerkesztőség

Legyen időd a boldogságra!

De tényleg! Mikor örülünk, ha nem épp nyáron?

Bosmans páter gyönyörű, minden oldalán színes fényképekkel illusztrált kötetében számtalan remek ötletet találunk arra, hogyan vegyük észre a bennünket körülvevő világ csodáit, miként legyünk végre „lelkifurdalás” nélkül boldogok.

A színes, keménytáblás kötetet

2800 Ft helyett mindössze 1500 Ft-ért rendelheti meg!

Szeretet Könyvesbolt
webáruház: www.szentgellertkiado.hu
Telefon: 06/30 395 8884 vagy 06/20 92 888 88
a@sztentgellertkiado.hu

MÁRIARADNAI BÚCSÚ
október 6-8. | 3 nap | 57.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT (REPÜLŐVEL)
október 6-9. | 4 nap | 229.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
október 18-22. | 5 nap | 82.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
október 24-30. | 7 nap | 199.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
október 26-30. | 5 nap | 89.900 Ft/fő

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT AZ ADVENTBEN
nov. 28 - dec. 4. | 7 nap | 449.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8912; **E-mail:** urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8915; **E-mail:** iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00 **Szombaton** 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; **Honlap:** <http://szgp.hu>

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2022. JÚLIUS 18.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabján Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Enikő, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pállos Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodlík Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Szépen megöregedni?

Az időskor kincsei és kihívásai a pszichológia szemszögéből

(Folytatás az 1. oldalról)

Mivel nem szeretnénk megöregedni, stratégiákat alkalmazunk az idősödés – illetve annak tudata – elkerülésére: tagadjuk az életkorunkat, igyekszünk fenntartani a fiatalság látszatát, s az eredmény a pszichológiai értelemben vett kudarc lesz.

– Ha nem akarunk ebbe a zsákutcába jutni, akkor tudatosítanunk kellene az időskor értékeit. Melyek ezek?

– A fejlődéslelektan kutatói a spirituális tanítókkal egybehangzóan azt állítják, hogy a személyiség kiteljesedése nem lehetséges fiatal korban, ehhez valamennyi életszakaszra szükségünk van. Minden életkor értékes.

– S ezt a megállapításukat mivel támasztják alá?

– A tapasztalatok azt mutatják, hogy a fiatal embert rendszerint lekötik a sürgető életfeladatok: kifelé forduló életet él, építi az identitását, pénzt keres, alkalmazkodik az élet követelményeihez, vagy lóg az interneten, nincs ideje spirituális kérdésekre. Az igazság az, hogy a gondolkodása még nem érett meg az átfogó igazságok megsejtésére, látásmódját a „fekete-fehér, igen-nem” séma határozza meg.

A fiatal még nem éli a teljes személyiségét, mély és igazi énje a háttérbe szorítva rejtőzik. Mindeközben Isten is jelen van az életében, várja, hogy kapcsolatba léphessen vele, és a személyisége vele együtt teljességhessen ki.

– Mit mond a pszichológia az időskor értékeiről?

– Ebben az életkorban csökken a felelősség, kevesebb az előírt feladat és az előírt viselkedésmód. Ez pedig valamiféle szabadságot ad az embernek. A mindennapos munkavégzés elhagyásával a megnövekedett szabadidő felhasználható olyan tevékenységekre, amelyekre addig nem jutott idő.

Ilyenkor már nagyobb a lehetőség a szociális maszkok elvetésére, az elvárásoktól való függetlenedésre, a spontaneitásra és az egyén önmagává válásának formálására, megélésére.

Az idősödő ember ezáltal alkalmassá válik arra, hogy kiteljesítse a személyiségét, azaz megélje annak összes aspektusát, és az élet végső kérdéseivel is foglalkozzon.

Az élet második felében az ember az érettség felé haladva reálisabb és önirányítottabb lesz. Érzékenysége fokozódik, teljesen elfogadja a belső érzéseit és a többi embert is. Egyre inkább értékeli a mély kapcsolatokat.

Az önfeladás bázisát az adja, hogy a személy mélységében érti meg saját magát, és kedvező attitűddel fordul önmaga vagy a helyzete felé. Morális átalakulás is bekövetkezik: a kielégülés keresése helyett az értékek irányába történik elmozdulás a döntési helyzetekben.

– Említette a végső kérdéseket. Hogyan változik a világnézet, a hit megélése az életkor előrehaladtával?

– Az élet végső igazságainak befogadásához úgynevezett posztformális gondolkodásra van szükség,

Az ember az érettség felé haladva reálisabb lesz, érzékenysége fokozódik, teljesen elfogadja a belső érzéseit és a többi embert is. Egyre inkább értékeli a mély kapcsolatokat

amely elveti a formális műveletek abszolút kijelentéseit, s helyett kontextusfüggő, specifikus igazságokat fogalmaz meg. Ez egy dialektikus szemléletmód, amely a teljes igazságot az ellentétekben találja meg. A fiatalok többsége még nem képes erre, mert a komplex problémák kezelésében a bizonyosságot és az egyetlen helyes választ keresi.

Az idősebb ember azonban belátja, hogy számos problémának nincs egyetlen megoldása, hanem minden megoldás lehet jó és rossz is egy időben, attól függően, hogy milyen szempontból értékeljük. Ez a bölcsesség egyik kritériuma.

Ami a hit fejlődését illeti, a kutatók szerint az ember az élet középső szakaszától kezdve válik éretté arra, hogy egyfajta „összekapcsoló hittel” lássa a világot. Ez azt jelenti, hogy tudatában van a világ paradoxonjainak, de a látszólagos ellentmondásokban rejtőző igazságnak is, és kísérletet tesz arra, hogy egyesítse az elméjében és a tapasztalatokban található ellentéteket.

C. G. Jung például azt állítja, hogy a személyiség kiteljesedését szolgáló individuációs folyamat legnagyobb gátja a materializmus, amely csak a tudatos egót veszi figyelembe. Elkerül minden belső konfliktust és paradoxont. Képtelen elfogadni a kétértelműséget, mert racionális, és egyetlen nézőpontba sáncolja magát. Nem értékeli az intuíciót, a lélek életét.

– Szépen megöregedni. Sokakban megfogalmazódik ez a vágy. S az ehhez tapadó képzeink is reálisnak tűnnek, látva egy-egy idős férfit, nőt, párt – ideális pillanatokban. A cseppet sem ideális hétköznapiakban tehetünk valamit azért, hogy idős emberként béke költözhessen a lelkünkbe?

– A sikeres (szép) öregedés fiatal korban kezdődik egy tartalmas élet vállalásával, melyben nekiveselkedünk az életfeladatoknak, hajlandók vagyunk arra, hogy elköteleződjünk, és önmagunk helyett mások vagy értékes ügyek, feladatok szolgálatára szegődjünk.

A „sikeres fiatalság” megélése azonban a kultúránkban manapság nehézségekbe ütközik. Egyre többet érint az elhúzódó felnőtté válás jelensége: nem tudnak leválni a szülőkről, nem tudnak elköteleződni egy hivatás és egy társ mellett, megrekednek egy késő serdülőkori pszichológiai állapotban. Elkésnek a felnőttkori életfeladatokkal, és időskorukból visszatekintve valószínűleg rengeteg hiányt látnak majd, ami elkeserítő lesz.

A szép megöregedés, avagy az én integritása Erik H. Erikson fejlődépszichológus szerint három dolgot jelent: egyrészt megbizonyosodást arról, hogy a személyes életnek értelme, rendszere és rendje van, másrészt a megértését annak, hogy az önmagát meghaladó szeretet az, amelyen keresztül a világ rendje és a spiritualitás megvalósul, harmadrészt pedig önmagunk, életünk és múltunk teljes elfogadását.

Ha mindez nem sikerül, Erikson akkor is lehetőséget lát arra, hogy az életnek értelmet adó vallásosságon keresztül, a múlt megbocsátásával és egy új élet elkezdésével a korábbi feladataikat sikertelenül megoldók is eljuthassanak az integritás elérésére.

– Milyen gyakorlati lépéseket javasol az én integritásának eléréséhez?

– A testtel való túlzott foglalkozás helyett tegyük a boldogság forrásává a kielégítő, gondoskodó emberi kapcsolatokat, a szellemi értékeket, a közeli családtagokkal való kapcsolatok rendezését, a megbocsátást.

Lépjük meg az énközpontúságtól való elmozdulást, az önző céljainkról való lemondást, saját életünk és halálunk tágabb perspektívába helyezését és elfogadását.

Persze azt is látnunk kell, hogy az öregség elfogadása nem egy pillanat alatt történik, hanem az öregedés tudomásul vételének hosszú, többlépcsős, reflexiós folyamatában alakul ki.

Az öregséget elfogadók egészségesen oldják meg a testi-lelki változások nyomán adódó feszültségeket. Nem beletörődnek, hanem úgy fo-

gadják el ezeket, hogy egyúttal nyitottá válnak az öregkor értékeinek és lehetőségeinek felfedezésére is, s ezáltal lehetőséget kapnak a személyiség kiteljesítésére, az élet értelmének megtalálására, valamint önmagukkal, életük társaival és Istennel való kapcsolatuk rendezésére.

Ezzel szemben az öregséget elutasítók vagy az abba beletörődők az öregség veszteségeire, korlátaira és negatívumaira figyelnek. Önértékelésüket továbbra is a már hiányzó sikerre, teljesítményre alapozzák, így a pozitív énkép fenntartásában kudarcot vallanak, vagy hamis illúziókba menekülnek.

– Mi a hit, a vallás szerepe a szép öregség elérésében?

– A vallás a mostani, szekularizált világban is olyan értelmezési keretet kínál, amely által minden ember (az idős ember) értelmet talál személyes múltjának eseményeiben, a jelen szenvedésében, korlátozottságában és a jövő bármilyen történéseiben.

A hit világa emberi értékekkel, erényekkel van tele. A hála képessége például a boldogság kutatói által gyakran emlegetett erény. A háláság, amely az élet pozitív aspektusai felfedezésének eredménye, olyan pozitív érzelmekkel kapcsolódik össze, mint az elégedettség, boldogság, büszkeség, remény.

A hálának azonban spirituális összetevői is vannak, amelyek akkor jelennek meg, amikor az ember tudatosítja magában, hogy nem teljesen kiszolgáltatott a fizikai erőknél, hanem része a transzcendentális kontextusnak is.

Vagy nézzük a bölcsesség sajátos erényét: ez olyan képesség és magatartásmód, amely a múlt elfogadását, az élet folyamatának megértését, az élet egészének tágabb perspektívába emelését, a másik ember empátiás megértését, a megbántások megbocsátását, a jelentéktelen dolgokkal való foglalkozás elhagyását és az élet fontos dolgaira való figyelmet jelenti.

Minden pszichológus kutató hangsúlyozza, hogy a bölcsességben értelmi és érzelmi elemek egyaránt jelen vannak.

Az időskornak ez a rejtett kincse teszi lehetővé a „bölcös öreg” tanácsadó, konfliktusokat elsimító, békét teremtő szerepének megvalósítását – állapítja meg egyik tanulmányában Horváth-Szabó Katalin akadémikus.

– Mi növelheti az időskorú ember jóllétét abban az esetben, ha a körülmények úgy hozzák, hogy elmagányosodik?

– A közösséghez tartozás minden életkorban a testi-lelki egészség fontos feltétele. Az idős ember csatlakozhat különféle csoportokhoz: sportkörök, hobbikörök, túrázók, plébániai közösségek, imacsoportok, szabadegyetemek és így tovább. Ha nincs a környezetében ilyen lehetőség, maga is szervezhet baráti összejöveteleket, színházlátogatást, imacsoportot vagy olvasókört. Megszólíthatja a nála is magányosabbakat, segítve a gyengébbeket. Vállalhat például karitásmunkát, amely számára is közösségi élménnyel jár, amikor önkéntesként részt vesz egy segítő szervezet munkájában.

– S mit tehetnek a fiatalabbak a nagyszüleikért vagy a környezetükben élő idős emberekért?

– Fontos, hogy állítsuk helyre vagy fűzzük szorosabbra az idősekkel való kapcsolatainkat. Találkozunk gyakran velük!

Amikor gondoskodunk egy idősebb rokonról, ezt úgy tegyük, hogy ne helyezzük őt gyermeki státuszba. Adjunk alkalmat neki arra, hogy megtehesse, amit tud, esetleg viszonozhassa a segítséget. Engedjük, hogy tegye, amit szeretne, és amire képes. Ezáltal megélheti az autonómiáját és az értékességtudatát. Az ápolásra szoruló idős ember néha azért válik dacossá és ellenszegülővé, mert ez az egyetlen módja maradt az autonómiája megőrzésére.

Hallgassuk meg az idősek történeteit, segítsünk nekik megtalálni a jó emlékeket. Szükség van a negatívumok feldolgozására is, ehhez azonban fontos, hogy a pozitív eseményeket állítsuk előtérbe, mivel ezek fényében és az értékesség tudatában az idős ember sokkal nyitottabbá válik a negatív eseményekben, a szenvedésben és a kudarcokban rejlő értelem és szándék felfedezésére.

Hallgassuk meg a kérdéseit, vizsgáljuk el a kételyeit, fogadjuk el az érzéseit, félelmeit, hiszen szinte kapcsolatokra van szüksége. Nem segítünk azzal, ha ilyeneket mondunk: „Ugyan már, ne gondold a halálra, fogsz te még táncolni!” Az efféle mondatainkkal a legégetőbb kérdéseivel hagyjuk őt magára.

Az idős emberek egyik legnagyobb szenvedése az, hogy megkapják az „öregszerpet”, melyben elvesztik az egyéniségüket, és kizárólag a biológiai állapotuk alapján tekintenek rájuk („ő csak egy öreg”). Pedig a lelkük kortalan (fiatal), azt pedig amúgy is nehéz elfogadniuk, hogy a testük már nem az.

A fiatalabbak számára fontos üzenet, hogy biológiai korlátozottságaik ellenére is egyedi személyiségként, egyenrangúként tekintünk az idős emberekre.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

HÍREK KÉPEKBEN

• Az ütemtervnek megfelelően halad a székesfehérvári székesegyház rekonstrukciója. Az állványok bontása után visszakerültek eredeti helyükre a restaurált mellékoltárképek és a főoltárkép. A felújított székesegyházat Erdő Péter bíboros, prímás augusztus 14-én áldja meg.

• Kozma Imre atya tartott házszentelést a Magyar Máltai Szeretetszolgálat felújított veszprémi Befogadás Házában, július 12-én. Az MMSZ alapító elnöke az intézményben lakó hajléktalan embereknek tartott ünnepségen azt mondta, a szervezet legfontosabb feladata, hogy szolgálataival teljessé tegye az életet a jelenléttel, a kíséréssel és a rábízott életek újjáépítésével.

• Július 13-án negyven hallgató vehette át diplomáját a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karán Iván Kristóf dékántól. Az ünnepséget Kuminetz Géza, az egyetem rektora is megtisztelte jelenlétével.

Születésnap ajándék Afrékának

Ötszáz éhező nigériai családon segítettek az Új Ember olvasói

„A rizst megvettük, leszállítottuk, és ma (július 8-án), az Afréka Ház előtt kiosztottuk, így ötszáz éhező család tudott hetekre rizshez jutni, hála a Magyar Kurír és az Új Ember olvasóinak!” – köszönte meg Fodor Réka doktor-nő, közismert nevén Afréka a születésnapjára szervezett adománygyűjtő akció eredményét olvasóinknak közöségi oldalán.

Fodor Rékát – Afrékát – olvasóink nemcsak jól ismerik, hanem szolgálatát számos alkalommal támogatott is már anyagi hozzájárulásukkal. A Magyar Kurír hírportál a missziós orvos június 16-i születésnapja alkalmából hirdetett legutóbb adománygyűjtési akciót, hogy Afréka most elsősorban humanitárius segítséget nyújthasson Nigériában, ahol a helyi járványügyi helyzetre tekintettel születésnapját is ünnepelte.

Olvasóinkat ebből az alkalomból ismét arra hívtuk, hogy egy fohással és – lehetőségeikhez mérten – anyagi támogatással közösen könnyítsük meg a missziós orvos munkáját, szolgálatát.

„Az ukrán háború hatása ide is elért, jelenleg 800 Ft egy

kilo rizs... És egy képzett ápolónő havi keresete kb. 25 000 Ft... Szörnyű... Itt milliók kerülnek pillanatok alatt az éhező kategóriába, olyanok is, akik eddig tudták taníttatni a gyerekeiket gond nélkül... Ezért is vagyok most nagyon hálás Nektek, mert soha nagyobb szükség nem volt még a segítségre, és mi-

Segítsünk együtt! Arra kérjük olvasóinkat, csatlakozzunk együtt az adakozókhoz! Az alapítvány neve és számlaszáma: Afréka Nemzetközi Humanitárius Alapítvány 10101346-27099400-01004002; IBAN: HU66; SWIFT-kód: BUDAHUHB.

Forrás és fotó: Fodor Réka Facebook-oldala

Három ukrán menekült család kapott lehetőséget egyhetes testi-lelki felüdülésre a Katolikus Szeretetszolgálat (KSZ) bakonyszücsi Lelki Rehabilitációs Otthonában. A július 14-i zárónapon Vajda Norbert, a KSZ főigazgatója is köszöntötte a családokat.

Páratlanul szép és nyugodt környezetben, a bakonyi zsákfalu árnyas kálváriájának szomszédságában, a 2019-ben átadott tágas, otthonos házakban kapott lelki támaszt, felüdülési lehetőséget a három ukrán menekült család (öt felnőtt, köztük egy nagymama, valamint hét gyermek).

Élménydús napok várták őket, és odaadó gondoskodás vette körül az ukrán asszonyokat és gyermekeiket, akik a háború miatt kényszerültek elhagyni otthonaikat és a katonának behívott férjek-apák nélkül lépték át az országhatárt.

Az egyházi fenntartású, a Katolikus Szeretetszolgálat által működtetett bakonyszücsi Lelki Rehabilitációs Otthont a székesfehérvári Digitális Tudás Általános Iskola igazgatója, Péterfalvi Ildikó kereste fel a lehetőséget az iskolába befogadott ukrán gyerekek és szüleik testi-lelki felüdüléséért.

A KSZ hamar lépett, és saját forrásból biztosította a családok egyhetes teljes ellátását a mentálhigiénés szakemberek, a tolmácsot. Mint Vajda Norbert, a KSZ főigazgatója elmondta, az előkészületeket a budapesti központból is segítette egy szakmai team. Hozzátette: hála a bakonyszücsi rehabilitációs otthon előrelátó

Lelki segítség ukrán menekült családoknak

A Katolikus Szeretetszolgálat egyedülálló programja Bakonyszücsön

és rendszerben gondolkodó vezetőjének – Forsthoffer Erzsébetnek –, a házak már jó előre foglaltak, és hosszú távon megszervezték a lelki rehabilitációt, valamint biztosított a kikapcsolódás a rászoruló számára. Mégis az Úristen úgy akarta, hogy az ukrán családok egyhetes ittartózkodása is megoldódjon: éppen hét napra üresedtek meg a házak, mivel egy csoport visszamondta a foglalását.

A szociális intézményként működő bakonyszücsi otthonban a vezető és munkatársai az országban egyedülálló tevékenységet végeznek: nehezen besorozható, nem számszerűsíthető eredményeket produkáló szolgálatuk által lelki rehabilitációs lehetőséget biztosítanak a rosszindulatú daganatos megbetegedésben, illetve más súlyos egészségkárosodásban, fogyatékossgában szenvedő gyermekek, felnőttek és családjaik számára. Céljuk többek között az, hogy oldódjon a betegségtudat, az ideérkező képes legyen saját testének elfogadására, megerősödjön a hite. Az otthon jelenleg egyszerre huszonnyolc fő befogadására alkalmas.

Teljes gyógyulás nem lehetséges a beteg lelkének gyógyítása nélkül. Ezt ismerte fel harminc évvel ezelőtt Bakos-Tóth Márta klinikai szakpszichológus és Rajczi Pál plébá-

nos, akik a támogatók segítségével közösen kialakítottak egy családi, barátságos környezetet az ideérkező betegek számára.

Többek között csoportlélményekkel, játékokkal, örömteli foglalkozásokkal enyhítik a szülői szorongást, erősítik a családok kohézióját, oldják a krízis következtében fellépő konfliktusokat. A pozitív érzelmi hatások a testi gyógyulást is elősegítik. Az intézményben rendelkezésre áll zeneterapeuta, pszichológus, gyógytestnevelő és kézműves szakember. Az otthon teljes körű ellátást biztosít, amely jelenleg térítésmentes, de anyagi felajánlásokra adott a lehetőség.

Három évtized elteltével, most háborús menekültek számára nyílt meg a bakonyszücsi otthon, s Vajda Norbert főigazgató elmondása szerint

erre a humanitárius segítségre a jövőben is nyitottak. A védett környezet, a természet közelsége, a hit gyógyító ereje, az otthon munkatársainak gondoskodó, szeretetteljes jelenléte, a szakemberek által vezetett kreatív foglalkozások, az elmélyült beszélgetések, a közösen végzett tevékenységek, a játék, vagy az énidő biztosítása mind-mind hozzájárult, hogy az itt eltöltött egyhetes rehabilitáció az ukrán menekült családok tagjaival is feledtetni tudja – legalább egy rövid időre – a testi-lelki megpróbáltatásokat és segítő aranytartalékká váljon a további életükben.

A rehabilitációs hét záró reggelijén alkalom nyílt arra, hogy találkozzunk a menekült családokkal. Az egyik kislány, a nyolcéves Patrícia szépen beszél magyarul, az intézmény jelen lévő dolgozóinak

nagyon köszönte az egész hetet, a sok élményt, különösen a veszprémi állatkertben tett látogatást; neki a foka tetszett a legjobban. Az egyik magyarul tudó édesanya pedig így fogalmazott: „nemcsak szavakban, hanem szív-ből mondunk köszönetet ezekért a napokért”.

Forsthoffer Erzsébet a bakonyszücsi otthon vezetője a Magyar Kurír-nak elmondta: öröm volt látni a közös palacsinta- és lángosütés során, ahogy mindenki tüsténkedett, igyekezett hozzájárulni a sikeres alkotáshoz, majd jóízűen elfogyasztotta az elkészült finomságokat. A nagymama még a receptet is elkérte, hiszen életében először készített és evett lángost, ahogy menekülttársai is.

Az intézményvezető arról is beszélt, hogy az ukrán menekültek mély traumákat éltek át a háború kitörése óta – amikor a mentálhigiénés szakember vagy a pszichológus megkéri a gyermekeket, hogy rajzoljanak valamit, sajnos többnyire a háború képei jelennek meg a papíron.

Az átéltek oldására a menekült családok szakmai segítséget kaptak a pszichológus és zeneterapeuta által is, valamint különböző programok színesítették a hetet: közös játék, a veszprémi állatkerti kirándulás, pápai nevezetességek megtekintése, kézműveskedés, a lángosütés, a közös fagyizás.

A július 14-i búcsúreggelihez kapcsolódva Forsthoffer Erzsébet útravaló csomagot nyújtott át a gyerekeknek – benne kulaccsal, jegyzetfüzettel, egy kis édességgel –, hogy „ne feledjék a Bakonyszücsön átélt szép napokat”.

Az étteremben Vajda Norbert a KSZ főigazgatója is szólt a menekült családokhoz, elsősorban a gyerekekhez, akik a munkatársak elmondása szerint az egész hét során nagyon fegyelmeyeztetten viselkedtek. Ottjártunkkor is rendkívül kedvesek, közvetlenek voltak.

Öröm számomra, hogy köztetek lehetek, és bízom benne, hogy jól telt az elmúlt hét abakonyszücsi Lelki Rehabilitációs Otthonban – kezdte beszédét a főigazgató.

Ez a ház, ez az intézmény a Katolikus Szeretetszolgálat fenntartásában működik: fontos számunkra, hogy a hitünk szerint minél több embernek tudjunk valódi szeretetet adni. Munkatársaim is arra törekedtek, hogy – a szeretetszolgálat mottója szerint – „szívvel, szakértelemmel” legyenek veletek, hogy érezzétek: itt biztonságban és jó kezekben vagytok.

Köszönjük, hogy velünk voltatok, hogy megosztottátok velünk az elmúlt hetet – mondta Vajda Norbert, majd így folytatta: őszintén remélem, hogy a jövő sok örömet hoz majd a számotokra, és hogy az itt átélt pillanatok emléke hosszú évekig elkísér majd titeket. Bár most búcsúzni jöttem, kívánom, hogy a Jóisten áldása kíséreljen benneteket, és hogy viszont lássuk egymást a jövőben!

Körössy László
Fotó: Merényi Zita